

טיפים להגשת תביעה לביטוח לאומי לגמלת ילד נכה לילד המצוי על הספקטרום האוטיסטי

המצב ההיסטורי שהוביל להכרת הרצף האוטיסטי לצורך גמלת ילד נכה

במהלך השנים דחה המוסד לביטוח לאומי בקשות רבות לגמלת ילד נכה אשר הוגשו בגין ליקויים על רצף האוטיזם, או הפחית גמלאות שניתנו בעבר לילדים עם ליקויים אלה, כל זאת בניגוד להוראות החוקיות החלות בעניין.

במהלך חודש ספטמבר 2006 הוגש על ידי אלו"ט והעמותה לילדים בסיכון בג"צ בעניין זה. במסגרת הבג"צ התקבל ביום 11.12.06 צו ביניים לפיו כל ילד אשר אובחן כסובל מליקוי של הפרעה התפתחותית על הרצף האוטיסטי יהיה זכאי לגמלה מטעם המוסד לביטוח לאומי בהתאם לתקנות הקובעות גמלה בשיעור מלא.

בחודש יולי 2009, ניתן פסק דין סופי במסגרת הבג"צ (בג"צ 7879/06) בו התקבלה העתירה, ונקבע כי "ילדים הסובלים מליקויי הרצף האוטיסטי, היינו מליקוי של הפרעה התפתחותית מסוג PDD, או ASD לרבות הליקויים המכונים PDD NOS ותסמונת אספרגר, הינם "ילדים במצב פסיכיאטרי – התנהגותי דומה לאוטיזם", כמשמעות המונח לצרכי קבלת קצבאות נכות מתוקף תקנות הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד נכה), תשנ"ח – 1998".

נוכח החלטת בג"צ, אנו ממליצים להורים לילדים המאובחנים עם ליקויים על רצף האוטיזם לפנות אל המוסד לביטוח לאומי בתביעה לקבלת גמלת ילד נכה, תוך שימוש בפסק הדין. במקרים בהם נדחתה התביעה על ידי המוסד לביטוח לאומי או שלא נתנה גמלה מלאה, אנו ממליצים להמשיך בהליכי ערר וערעור תוך שימוש בדוגמאות המצורפות לדף מידע זה.

דף מידע זה נועד לסייע להורים לילדים עם ליקויים על רצף האוטיזם להגיש תביעה לגמלת ילד נכה ולהגיש ערר על החלטות המוסד לביטוח לאומי במידת הצורך, ומצורפות אליו הדוגמאות הבאות:

- דוגמא לערר בגין אי קבלת גמלת ילד נכה;
- דוגמא לערר בגין שלילת גמלת ילד נכה שניתנה בעבר;
- דוגמא לערר בגין אי קבלת גמלה רטרואקטיבית מלאה להורים שהגישו את הבקשה לגמלת ילד נכה אחר [1.4.04](#);
- העתק מפסק הדין בבג"צ 7879/06 – אלו"ט ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי.
- [פסק הדין המנחה לעניין קבלת גמלה רטרואקטיבית - עב"ל 1212/04](#), ע.א. (קטין) ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי, עבודה ארצי, כרך לג (9) 52.
- חוזר המנהל הכללי של משרד הבריאות מספר [13/07 מתאריך 24/6/07](#), בנושא אבחון ילדים הסובלים מאוטיזם (הספקטרום האוטיסטי).- חוזר המנכ"ל

הדוגמאות כוללות כמה שיותר פרטים אשר יסייעו לכם בהגשת התביעה או הערר. עם זאת, מטבע הדברים, נסיבותיו של כל ערר הינן שונות. עליכם להתאים את הערר לנסיבות הספציפיות – למחוק את הפרטים הלא רלוונטיים ולהוסיף פרטים אחרים, בעיקר אלה הנוגעים לרקע הטיפולי ולמהלך הבדיקה במוסד לביטוח לאומי.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

זכותם החוקית של ילדים עם לקויות על רצף האוטיזם לקבל גמלת ילד נכה

ילד עם ליקוי על רצף האוטיזם מוגדר כ"ילד עם ליקוי מיוחד", הזכאי לגמלה בשיעור שנקבע בתקנות:

"ילד נכה" מוגדר בתקנות הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד נכה) התשנ"ח – 1998 (להלן: "התקנות"). ההגדרה בתקנה 1 לתקנות כוללת 7 מצבי משנה, שכל אחד מהם באופן עצמאי עונה על הגדרה זו:

(1) ילד הסובל מעיכוב התפתחותי חמור

(2) ילד התלוי בעזרת הזולת הרבה יותר מבני גילו

(3) ילד הזקוק לנוכחות קבועה של הזולת

(4) ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת

(5) ילד שיש לו ליקוי מיוחד

(6) ילד הזקוק לסיוע בתקשורת (מגיל 3)

(7) ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד

ילד עם ליקוי מיוחד, מוגדר בתקנות כך: "ילד שרופא מומחה למחלות ילדים, אשר המוסד הסמיכו לכך, קבע כי מתקיים בו אחד הליקויים המנויים בתוספת השנייה."

אחד הליקויים המופיעים בתוספת השנייה לתקנות בחלק ג' הינו "ילד הסובל מאוטיזם או מפסיכוזה וכן ילד במצב פסיכיאטרי-התנהגותי דומה לליקויים האמורים...."

מעיון בפרוטוקולים של ועדות המוסד לביטוח לאומי, ניתן להבחין כי רוב הוועדות שללו את הגמלה או הפחיתו אותה מאחר ונקבע כי הילד "אינו תלוי בעזרת הזולת" או "אינו זקוק להשגחה מתמדת" (ולחלופין – כי הוא תלוי בעזרת הזולת באופן חלקי או זקוק להשגחה חלקית). בדרך כלל הגיעו הוועדות למסקנות אלה לאחר שערכו לילדים בדיקות תפקוד שונות (ניידות, אכילה, רחצה, נקיון וכדומה). חשוב לציין, ודבר זה מודגש בדוגמאות המצ"ב, כי מבחנים אלה אינם קשורים ואינם רלוונטים כאשר מדובר בילד עם ליקוי על רצף האוטיזם, שהינו "ליקוי מיוחד". לכן, גם אם הילד עצמאי לחלוטין ואינו זקוק כלל להשגחה, הוא זכאי לגמלה מאחר והוא "ילד עם ליקוי מיוחד."

הליך הגשת התביעה לגמלת ילד נכה

על ידי מי תוגש התביעה - תקנה 5 לתקנות הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד נכה) תשנ"ח – 1998 קובעת כי התביעה תוגש על ידי הורה של הילד אשר הילד נמצא עימו או על ידי אפוטרופוס של הילד. אם אין אפוטרופוס יכול להגיש את התביעה מי שמחזיק בילד.

דרך הגשת התביעה – טפסים להגשת התביעה ניתן למצוא [באתר הביטוח הלאומי](#) ובסניפי [הביטוח הלאומי](#). יש למלא את כל הפרטים המופיעים בטופס התביעה ולצרף את כל המסמכים הדרושים כפי שמבוקש בטופס התביעה וכפי שפורט בדף מידע זה. את טופס התביעה המלא כולל הנספחים ניתן להגיש בסניף הביטוח הלאומי הקרוב לאזור המגורים.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

זימון לוועדה רפואית – לאחר הגשת התביעה, ישלח אליכם זימון לוועדה רפואית באחד מסניפי הביטוח הלאומי. על טופס ההזמנה מצוין יום ושעה. יש להתייצב במועד הקבוע, במידה ואינכם יכולים להתייצב במועד זה יש לדאוג לידע את הועדה על כך. **ניתן לבדוק האם נקבע מועד לוועדה במוקד הביטוח הלאומי אשר מספרו 6050*.**

ההליך בוועדה הרפואית – אל הועדה עליכם להגיע עם הילד (אלא אם נאמר אחרת). כדאי להגיע עם העתק מכל המסמכים המצויים בידיכם, בעיקר במידה ויש מסמכים חדשים אשר לא צורפו אל התביעה. הינכם רשאים להיות מיוצגים בוועדה על ידי עורך הדין. בוועדה ייבדק הילד על ידי רופא הועדה, ותתבקש ברוב המקרים לספר ולענות על שאלות בנוגע לילד. זה המקום לציין ולהדגיש כי הגמלה מתבקשת בגין אוטיזם/ליקוי מיוחד ולא בשל יכולותיו התפקודיות של הילד. כל שנאמר בוועדה אמור להירשם בפרוטוקול על ידי מזכירת הועדה. בסוף הועדה תתבקשו לחתום על הפרוטוקול, חשוב לקרוא אותו בעיון ולוודא שהדברים אשר נאמרו אכן מופיעים בו.

החלטת הועדה הרפואית – החלטת הועדה הרפואית תישלח אליכם בדואר. ההחלטה אמורה להתקבל תוך מקסימום 3 חודשים כאשר ניתן לבדוק האם התקבלה החלטה **במוקד הביטוח הלאומי** *6050 במידה ואינכם מרוצים מהחלטת הועדה והינכם שוקלים הגשת ערר, יש לדאוג לקבל את פרוטוקול הועדה. פרוטוקול הועדה אינו נשלח אוטומטית ויש לבקש בסניפי הביטוח הלאומי.

הגשת ערר

במקרים בהם יש צורך לבחון מחדש את החלטת הועדה הרפואית ניתן להגיש ערר על החלטתה. על פי **תקנה 7(א) לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (ועדות עררים לשירותים מיוחדים וליילד נכה) התשנ"ה – 1995** (להלן: "תקנות העררים") יש להגיש ערר, באמצעות סניף המוסד, בתוך 90 יום מהיום בו נמסרה לכם הודעה על החלטת המוסד לביטוח לאומי. בהתאם לתקנה 7(ב) לתקנות העררים, הדיון בערר יחל תוך 60 ימים מיום שנתקבלו במוסד הודעת הערר ונימוקיו.

לצורך כתיבת הערר יש לבקש מהמוסד לביטוח לאומי את פרוטוקול הועדה הרפואית, המהווה למעשה את הבסיס לערר, כי בו מופיעים הנימוקים שהובילו לשלילת או הפחתת הגמלה.

ההליך בוועדת הערר

החובה להביא את הילד - בהתאם לתקנה 8(א) לתקנות העררים, ועדת העררים תבדוק את הילד שבגיני הוגש הערר. הועדה רשאית, בהסכמת הוריו של הילד, לדון בערר על סמך מסמכים בלבד. יודגש, כי ההורים אינם יכולים לדרוש שהילד לא יהיה נוכח בבדיקה, אולם בהחלט ניתן לפנות אל ועדת הערר מראש ולבקש זאת.

ייצוג בוועדה -הנכם רשאים להיות מיוצגים בוועדה על ידי עורך דין וכן על ידי הרופא שטיפל בילד או רופא מומחה.

בדיקה מחודשת – הועדה רשאית, בהתאם לתקנה 10(1) לתקנות העררים, לדרוש שהילד ייבדק בידי מומחה נוסף, או כי מומחה נוסף יגיש לה חוות דעת על סמך מסמכים שהובאו בפניו.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

ערעור על החלטת הועדה הרפואית לעררים

ניתן לערער על החלטת הועדה הרפואית לעררים בפני בית הדין האזורי לעבודה בתוך 30 ימים מקבלת החלטה הועדה. בדרך כלל לא ניתן לערער בפני בית הדין על קביעות רפואיות מקצועיות אלא על הליך לא תקין (כגון: התעלמות מחוות דעת לגיטימיות) או בגין שימוש בסעיפי חוק לא נכונים (כגון: עריכת מבחני תפקוד לילדים עם ליקוי על רצף האוטיזם ושליטת הגמלה בעקבות כך). סביר להניח שבמקרים בהם יידרש בית הדין לקבוע קביעות רפואיות (כגון הקביעה שתסמונת מסוימת היא "אוטיזם או דומיו") הוא יעדיף להימנע מכך ולהחזיר את הדין לועדת הערר.

הגשת בקשה חוזרת

במידה והבקשה נדחתה וחלף המועד להגשת ערר, וכן במידה ונדחו העררים והערעורים שהוגשו, ניתן להגיש בקשה חוזרת לאחר שחלפו 6 חודשים ממועד הדחייה. במידה ונתגלו או נוצרו עובדות שלדעת המוסד לביטוח לאומי לא היו ידועות בעת מתן החלטת הדחייה, ויש בהן כדי להשפיע על קביעת הזכאות לקצבה או על שיעורה, ניתן יהיה להגיש בקשה חוזרת גם אם לא חלפו 6 חודשים ממועד הדחייה.

אמות מידה לאבחון הפרעת קשב וריכוז (ADHD) בילדים מתבגרים ומבוגרים

תיאור הזכות

ב חוזר המנהל הכללי מס': 8/2008 מתייחסים להפרעת קשב וריכוז כתופעה שכיחה, המוערכת כ-10-5% מכלל אוכלוסיית הילדים בגיל בית ספר. כיום ידוע, שהיא אינה חולפת בגיל הבגרות ולכן התופעה מלווה חלק ניכר מהלוקים בה גם בגיל ההתבגרות ובבגרות. מדובר בהפרעה משמעותית, אשר בהעדר טיפול עלולה לגרום נזק קשה לתפקודו של האדם ולבריאותו, והיא גם מלווה בתחלואה נלווית משמעותית בעקב בתחום ההתנהגותי רגשי (פסיכיאטרי).

לכן החור מתייחס לחשיבות וחיוניות של האבחון המוקדם והנכון, אשר צריך להימצא בסדר עדיפות גבוה בקביעת מדיניות הבריאות הלאומית.

אבחון ילדים ומתבגרים:

האבחון בגילאים אלו מתבצע על פי קריטריונים מוכרים ותקפים בכל רחבי העולם המבוססים על המדריך העדכני של DSM.

אבחון ילדים חייב לכלול:

הערכה קלינית הכוללת:

(א) היסטוריה מפורטת של הילד ומשפחתו;

(ב) הערכה מלאה על-פי הקריטריונים של המדריך העדכני של DSM;

(ג) הערכה של הפרעות אפשריות אחרות;

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

(ד) בדיקה קלינית מפורטת.

שאלוני אבחון להורים ולמורים (כגון שאלון Conner ולא שאלוני מעקב).

כלים אבחוניים נוספים: במידת הצורך ימליץ הרופא או הפסיכולוג המאבחן על השלמת האבחון בכלים נוספים: מבחנים ממוחשבים אובייקטיביים כמו CPT מבחנים פסיכולוגיים, הערכה קוגניטיבית, הערכה פסיכיאטרית, הערכת גישורי למידה וכדומה.

בדיקה רפואית: הפסיכולוג המאבחן חייב להמליץ על השלמת האבחון באמצעות בדיקה נוירולוגית ו/או פסיכיאטרית של רופא הרשאי לאבחן הפרעת קשב וריכוז.

אבחון מבוגרים:

אבחון מבוגרים חייב לכלול:

הערכה קלינית הכוללת:

(א) היסטוריה מפורטת של האדם;

(ב) הערכה מלאה על-פי הקריטריונים של המדריך העדכני של DSM;

(ג) הערכה של הפרעות אפשריות אחרות;

(ד) בדיקה קלינית מפורטת,

שאלוני אבחון מותאמים למבוגר ולא שאלוני מעקב.

כלים אבחוניים נוספים: במידת הצורך ימליץ הרופא או הפסיכולוג המאבחן על השלמת האבחון בכלים נוספים (כמו לגבי ילדים): מבחנים ממוחשבים אובייקטיביים כמו CPT מבחנים פסיכולוגיים, הערכה קוגניטיבית, הערכה פסיכיאטרית, הערכת כישורי למידה וכדומה.

בדיקה רפואית: הפסיכולוג המאבחן חייב להמליץ על השלמת האבחון באמצעות בדיקה נוירולוגית ו/או פסיכיאטרית של רופא הרשאי לאבחן הפרעת קשב וריכוז.

מי זכאי

ילדים, מתבגרים מבוגרים שהופנו או יזמו לאבחון קשב וריכוז

אוכלוסיית היעד

סוג לקות: ליקויי למידה, הפרעת קשב וריכוז, ADHD

גיל: כל הגילאים

שפה: עברית

נוהל הגשת בקשה

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

קו מידע ומיצוי זכויות 1-700-501-601 | מרכז המעלומות ותחביל החقوق | ארגון קשר, כישור | www.kesher.org.il

משרד ראשי - יד חרוצים 4 ירושלים, 93420	ירושלים והסביבה	חיפה והצפון	תל-אביב והמרכז	באר שבע והדרום
الفرع الرئيسي - يد حروتسيم 4, القدس 93420	القدس والمحيط	تل أبيب والمركز	تل أبيب والمركز	تل أبيب والمركز
02-6246390 contact@kesher.org.il	02-6236116	04-8596439	03-5282518	08-6289142

שלבי הטיפול בבקשה:

מי המאבחן:

1. איש מקצוע רפואי, המומחה בתחומו, אשר התמחה ורכש ניסיון בטיפול בהפרעת קשב וריכוז; מומחה בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד, מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער, רופא ילדים עם ניסיון של 3 שנים לפחות בהתפתחות הילד או רופא ילדים מומחה שעבר התמחות ורכש ניסיון בתחום הפרעת קשב וריכוז או מומחה בנוירולוגיה או פסיכיאטריה של המבוגר.
2. פסיכולוגים מומחים אשר התמחו ורכשו ניסיון בטיפול בהפרעת קשב וריכוז. ובתנאי שהפנו את המאובחנים לרופא מומחה מורשה לאבחון הפרעות קשב וריכוז בכדי לברר ולאשר את הצורך בטיפול תרופתי.

משך האבחון:

על האבחון להמשך פרק זמן סביר (60-45 רקות) על מנת לענות על מלוא דרישות האבחון. יש להדגיש כי בתחום זה קיימת תחלואה נלווית מרובה ומסועפת ומסגרת האבחון חייבת לכלול התייחסות לתחלואה זו כמו גם הערכה (ושלילה) של תחלואה נלווית (אבחנה מבלדה).

חשוב לדעת!

• מאבחנים מומחים יכולים להיעזר באנשי מקצועות הבריאות האחרים (עובדים סוציאליים, מאבחנים דידיקטיים, מרפאים בעיסוק, פיזיותרפיסטים, קלינאי תקשורת), אך הם, והם בלבד, אחראים על האבחון.

• תחלואה נלווית:

לאור קיומה של תחלואה נלווית משמעותית (כגון לקויי למידה, דיכאון והפרעות פסיכיאטריות, הפרעות שינה, הפרעות נוירולוגיות שונות ועוד), הרופא הבודק חייב לשקול את התחלואה הנלווית לסוגיה, ולהתייעץ או להפנות לאנשי המקצוע מהתחום הרלוונטי בהתאם לכתוב בחוזר זה.

היה והאבחנה בוצעה על-ידו פסיכולוג מומחה, יש לפעול בהתאם לאמור בחוזר זה ולהפנות את המאובחנים לבדיקת רופא מומחה מורשה לאבחון הפרעת קשב וריכוז כדי לברר קיום תחלואה נלווית ולבדוק את הצורך בטיפול תרופתי.

שאלות ותשובות בנושא גמלת ילד נכה

• האם ניתן לקבל קצבת הבטחת הכנסה בשל טיפול בילד נכה?

בעקבות פניה של אם לילדה עם תסמונת דאון שטענה כי היא מקבלת קצבת הבטחת הכנסה בשל הטיפול בילדה, בדקנו את העניין עם ביטוח לאומי להלן תשובתם:

קצבת הבטחת הכנסה מגיעה למשפחות חד הוריות או למשפחות בהם שני בני הזוג אינם עובדים ואין להם כל מקור השתכרות אחר.

במידה ומדובר בילד עם צרכים מיוחדים שאחד ההורים חייב להשאר לטפל בו משום שאין פתרון אחר (למשל כי מעון יום שיקומי הוא רק מגיל שנה). ובן הזוג השני אינו כשיר לעבודה מסיבות שונות, יתכן ותאושר למשפחה גמלת הבטחת הכנסה.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

במקרים אלו המשפחה צריכה לציין מדוע ההורה שאינו עובד אינו עובד ולגבי ההורה שנשאר עם הילד המיוחד, יש לצרף אישורים מרופא, שהילד אינו יכול להימצא במסגרת חינוכית וכי בשל מצבו הרפואי על ההורה לטפל בו.

במקרים אלו בהם שני בני הזוג אינם עובדים והורה אחד נשאר כדי לטפל בילד, קיים סיכוי גבוה שבביטוח לאומי יאשרו קצבת הבטחת הכנסה.

• **האם ניתן לקבל מענק לימודים לכל ילדי המשפחה בתחילת שנת לימודים?**

לקראת תחילת שנת הלימודים נפוצות שמועות לפיהן משפחות בהן יש ילד עם צרכים מיוחדים יכולות לקבל מענק לימודים בתחילת שנת הלימודים.

מבירור טלפוני עם המוסד לביטוח לאומי נמסר לי כי אכן המוסד לביטוח לאומי נותן מענקים בתחילת שנת הלימודים, אך אין זכאות לקבלת המענק רק משום שבמשפחה יש ילד עם צרכים מיוחדים.

המענק ניתן למקרים בהם ההורים מקבלים קצבאות קיום מביטוח לאומי (כגון: הבטחת הכנסה, מזונות, נכות כללית וכו').

משפחות שאינן זכאיות לקצבאות קיום ומקבלות קצבת לילד נכה/ניידות אינן זכאיות למענק זה.

• **האם מותר לעקל קצבת ילד נכה במקרה שלהורים יש חובות?**

על פי חוק אסור לאף גורם במדינה לעקל כספי קצבת ילד נכה.

במידה ולמשפחה יש חוב מול המוסד לביטוח לאומי המשפחה צריכה להגיע איתם להסדר ורק המוסד לביטוח לאומי רשאי לקזז מהקצבה לצורך חוב.

במידה ויש עיקול על חשבון הבנק על ידי ההוצאה לפועל יש לפנות למשרדי ההוצאה לפועל ולהביא אישור על הסרת העיקול ספציפית לכספי קצבת ילד נכה ולהגישו לגורמים המתאימים (בנק וכו').

• **האם ילדים עם ליקויי למידה/בעיות קשב וריכוז והיפר אקטיביות זכאים לגמלת ילד נכה?**

ילדים עם ליקויי למידה ברוב המקרים אינם זכאים לגמלה, למעט במקרים בהם יש בעיות התנהגות קשות והילדים זקוקים להשגחה מתמדת מחשש שיפגעו בעצמם או באחרים.

בוגרים בעלי ליקויי למידה אמורים בקרוב להיות מוכרים במוסד לביטוח לאומי - לא לצורך קבלת גמלה, אלא לצורך קבלת סל שירותי שיקום תעסוקתי והכשרה מקצועית בהתאם ליכולותיהם.

- למידע נוסף על גמלת ילד נכה במאגר הזכויות והמידע של קשר [הקליקו כאן](#).

שאלות ותשובות בנושא הטבות מס לילדים עם צרכים מיוחדים ומשפחותיהם

קבלת נקודות זיכוי ממס הכנסה - משפחה בעלת הכנסה גבוהה

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

ש': האם יש תקרה של הכנסה המקבלת 2 נקודות זיכוי במס הכנסה?

ת': כל בעל הכנסה בכל גובה זכאי לקבל 2 נקודות זיכוי ממס הכנסה. אין תקרה להכנסה הזכאית לזיכוי. התקרה המופיעה בתקנות מה הכנסה מתייחסת להכנסה של האדם עם המוגבלות ולא להכנסה של הוריו.

הקלות במיסוי על חסכונות - משפחה לילד עם שיתוק מוחין, אפילפסיה ועיוורון

ש': קצבת הנכות מועברת לחשבון הבנק שלי וממנו בהוראת קבע לחשבון בנק על שמי בנאמנות עבור הבן שלי. חלק מהכסף אני סוגרת בפק"מ, האם הוא צריך לשלם מס על הרווחים, הבנתי שבמקרה של ילד נכה יש פטור גם אם החשבון מנוהל ע"י ההורה שכן הילד קטין ואי אפשר לרשום את החשבון על שמו. אם יש פטור, כיצד מקבלים אותו.

ת': מבוגרים/ילדים בעלי נכות בשיעור של 100% זכאים לפטור ממס על הכנסות עד 120,000 ש"ח מריבית של תכניות חסכון או פיקדונות של כספים. במידה והחסכון כתוב על שם ההורים, יש להוכיח לפקיד השומה איזה חלק מהחסכון נובע מהגמלה ולבקש פטור רק על החלק הזה של הגמלה. את ההוכחה ניתן לבצע בעזרת אישור מהביטוח הלאומי על קבלת גמלת נכות. הערת צוות "קשר": הוכחה אפשרית נוספת היא כתיבת שם הילד הקטין כשותף לחשבון בנק זה. עם פתיחת החשבון כדאי לשלוח לבנק את האישור מהביטוח הלאומי על נכות בשיעור של 100% על מנת לוודא שאכן הפטור יתקבל עם משיכת הכסף.

הקלות במיסוי על חסכונות - משפחה לילד עם אוטיזם

ש': האם יינתנו הנחות במיסוי על חסכונות שמיועדים לילד, לעתידו? ממס הכנסה נמסר לי שיינתנו הנחות רק במידה והחסכון הוא מהגמלה של הילד. איך אפשר להוכיח זאת? הרי הכסף לא עבר ישירות מהביטוח הלאומי לחשבון החסכון - אבל הקפדנו ואנו עדיין מקפידים לחסוך עבורו ככל שביכולתנו מתוך חרדה עמוקה לעתידו אחרי שאנחנו כבר לא נהיה. מה אפשר לעשות?

ת': (התשובה זהה לתשובה הקודמת) מבוגרים/ילדים בעלי נכות בשיעור של 100% זכאים לפטור ממס על הכנסות עד 120,000 ש"ח מריבית של תכניות חסכון או פיקדונות של כספים. במידה והחסכון כתוב על שם ההורים, יש להוכיח לפקיד השומה איזה חלק מהחסכון נובע מהגמלה ולבקש פטור רק על החלק הזה של הגמלה. את ההוכחה ניתן לבצע בעזרת אישור מהביטוח הלאומי על קבלת גמלת נכות. הערת צוות "קשר": הוכחה אפשרית נוספת היא כתיבת שם הילד הקטין כשותף לחשבון בנק זה. עם פתיחת החשבון כדאי לשלוח לבנק את האישור מהביטוח הלאומי על נכות בשיעור של 100% על מנת לוודא שאכן הפטור יתקבל עם משיכת הכסף.

מילוי טופס לשכיר עבור מס הכנסה - משפחה לילד עם PDD

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

קו מידע ומיצוי זכויות 1-700-501-601 | מרכז המידע והתמיכה | ארגון קשר, כישר | www.kesher.org.il

משרד ראשי - יד חרוצים 4 ירושלים, 93420	ירושלים והסביבה	חיפה והצפון	תל-אביב והמרכז	באר שבע והדרום
הפנס והמחיצה	תל אביב והמרכז	תל אביב והמרכז	תל אביב והמרכז	תל אביב והמרכז
02-6236116	04-8596439	03-5282518	08-6289142	08-6289142
contact@kesher.org.il	02-6246390			

ש': קיבלתי ממס הכנסה טופס דו"ח שנתי ל-2002. קיבלתי טופס אחיד, אך יש בדעתי למלא טופס לשכיר, שכן אני ואשתי שכירים ואין לנו הכנסות אחרות. 1. האם עליי לציין בדוח את ההכנסה מגמלת הילד הנכה? 2. האם הגמלה פטורה לגמרי ממס?

ת': עובדים שכירים צריכים למלא עבור מס הכנסה טופס לשכיר. גמלת נכות מהמוסד לביטוח לאומי הינה הכנסה הפטורה ממס. בטופס דוח שנתי לשכירים ישנו מקום בסעיף 109 חלק ה' לציין הכנסה פטורה ממס. שם יש לכתוב בכתב יד "גמלת נכות של X אחוזים". רצוי להוסיף הערה בכתב יד שהגמלה ניתנת עבור הבן/הבת.

הטבות בתשלום מס השבחה - משפחה עם ילד עם תסמונת דאון

ש': ביתנו נמצא בתהליך הרחבה (בניית עוד קומה). במהלך הבקשה לאישורי בניה נדרשנו ממנהל מקרקעי ישראל לשלם מס ע"ס 50,000 מס השבחה. האם ידוע לך על הטבות המגיעות לנו? תודה מראש

ת': בחוק היטל השבחה (מס השבחה) סעיף הפטורים סעיף מספר 5, ישנה אפשרות של מתן פטור יחסי בהרחבת דיור שניתן לידי מי שהוא "זכאי משרד השיכון". לצורך כך, הייתי ממליץ לפנות למשרד השיכון דרך מנהל מקרקעי ישראל על מנת לבדוק אפשרות של עמידה בקריטריונים להטבות המגיעות למשפחות לילדים עם נכות. בברכה, עודד. הערת צוות "קשר": במידה וההרחבה נעשתה בעקבות הצרכים המיוחדים של ילדכם אזי ילדים שאינם יכולים ללכת בכוחות עצמם זכאים להשתתפות של משרד השיכון בשינוי ובהתאמת הדיור בתנאי שהבית קיים כבר 5 שנים. לילדים עם תסמונת דאון סיכוי מועט, אבל ניתן להגיש בקשה בועדת חריגים של משרד השיכון לקבלת סיוע. רצוי לגבות את הבקשה במסמכים מהגורמים המתאימים המעידים על צורך בשינוי/הרחבה.

מס על ריבית בפיקדונות - משפחה לילד עם X שביר

ש': האם קיימת זכאות לפטור או הקלה ממס על ריבית בפיקדונות, כפי שנקבע במסגרת הרפורמה במס? האם יש זכאות לקצבת שירותים מיוחדים, בנוסף לקצבת הנכות? (הילד מוגדר כבעל 100% נכות)

ת': פטור ממס על ריבית בפיקדונות, כפי שנקבע במסגרת הרפורמה במס יינתן עד 120,000 ש"ח לבעלי נכות בשיעור של 100%. מתוקף חוק, הפטור ניתן על כספים שהתקבלו מביטוח או מפיצויים בשל פגיעת גוף. במילים אחרות, מבוגרים/ילדים בעלי נכות בשיעור של 100% זכאים לפטור ממס על הכנסות עד 120,000 ש"ח מריבית של תכניות חסכון או פיקדונות של כספים. בברכה, עודד. הערת צוות "קשר": לא כל הילדים הנושאים תסמונת X שביר זכאים לפטור, היות והפטור מתייחס לילדים בעלי נכות בשיעור של 100% בלבד. עם פתיחת החשבון כדאי לשלוח לבנק את האישור מהביטוח הלאומי על נכות בשיעור של 100% על מנת לוודא שאכן הפטור יתקבל עם משיכת הכסף. קצבה לשירותים מיוחדים ניתנת רק מעל גיל 18 ויש לברר את הזכאות לקצבה בביטוח הלאומי.

נקודות זיכוי במס הכנסה - משפחה לילד עם PDD NOS

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

ש': ברצוני לפנות למס הכנסה לקבלת שתי נקודות זיכוי שאנו זכאים להן. הבעיה היא שלמרות זכאותנו, אין בטופס 127 הגדרה המתאימה לבעיית עכוב התפתחותי/תקשורת/אוטיזם. הילד אינו משותק/מפגר/עוור/בלתי שפוי. מה אמור הרופא לציין בטופס? (והערה: איננו מקבלים גמלת ילד נכה מן הטעם הפשוט שעדיין לא פנינו לבט"ל. גם כאן בעיה במילוי הטופס).

ת': ילד עם/PDD עיכוב התפתחותי זכאי לקבל 2 נקודות זיכוי במס הכנסה אולם בטופס 127 אין הגדרה מתאימה לעיכוב התפתחותי/תקשורת/אוטיזם. PDD/לכן, במקרים אלו על הרופא המומחה הממלא את הטופס להוסיף בכתב ידו את האבחנה המתאימה וזו מספיקה בדרך כלל עבור מס הכנסה.

הערת צוות "קשר": במקרה של ילדים עם לקויות על רצף האוטיזם לרבות PDD NOS מומלץ לבקש מהרופא לציין במפורש כי הלקות הינה על רצף האוטיזם. מידע נוסף ניתן לקרוא בהסבר של "קשר" בנושא זה.

התאמות בדרכי ההיבחנות לנבחנים עם ליקויי למידה - שאלות ותשובות

מחברות: יערה חלמיש אריאלה ליכטרמן

ההנחה הבסיסית העומדת בבסיס ההתאמות היא שהן באות לאפשר לתלמיד להראות את הידע שיש לו (לא להקל). טיב ההתאמה הוא בהתאם לאופי הקושי.

ישנן שלוש רמות של התאמות:

רמה ראשונה ושנייה – המועצה הפדגוגית של ביה"ס רשאית לאשר את ההתאמות על פי תוצאות אבחונים דידקטיים או דידקטיים ופסיכולוגים, ולפי הניסיון של ביה"ס עם התלמיד בנושאי דרכי ההיבחנות.

רמה שלישית - להתאמות ברמה זו יש צורך באישור של ועדת ההתאמות המחוזית שחברים בה פסיכולוג מומחה בלקויות למידה, מפקח כולל, ובעל מקצוע בעל רשיון לאבחון דידקטי (יכול להיות מדריך, יועץ, או מאבחן דידקטי).

שאלות לדוגמא:

ש: כל השנים הייתה לי היכולת לדון עם ביה"ס, אפילו ללחוץ עליו על מנת שיאשר לבני הקלות שהיום הן נקראות התאמות לבגרות. איני מבינה מדוע השנה חלק מן ההתאמות הועברו לאישור ועדה מחוזית.

ת: קיימים מקרים בהם מדובר בתלמידים שההורים וביה"ס אינם תמימי דעים לגבי רמת המסוגלות שלהם. יש הורים שנוטים להקל על ילדיהם גם כשביה"ס סובר שהילד מסוגל ואין לו לקויות למידה. לצערנו ישנם פסיכולוגים שנותנים להורים המלצות להתאמות גם כאשר אין בהן צורך. כאשר ההורים מגיעים לדיון בביה"ס נוצר מצב מלאכותי כאילו ההורים בעד הילד וביה"ס נגדו, כשלמעשה שני הגורמים אמורים לפעול לטובת הילד. על מנת למנוע מצב כזה נקבעה ועדה מקצועית ניטרלית במחוז.

ש: כל השנים בתי נבחנה בע"פ כפי שהומלץ ע"י הפסיכולוג. השנה ביה"ס העביר את הבקשה לוועדת התאמה מחוזית שלא אישרה את הבקשה ולאחר מכן לוועדת ערעורים עליונה שאף היא לא אישרה את הבקשה. מה ניתן לעשות למען הילדה?

ת: ועדת ההתאמות מקבלת מהמוסד החינוכי חוות דעת של המורים באשר להתאמה המבוקשת. לאור התנסות התלמיד באותה ההתאמה בבית ספרו. בנוסף לכך מסייעת במידה רבה המלצת הפסיכולוג. המלצה זו צריכה

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

להתאים לסוג הקושי הבא לידי ביטוי באבחון שנעשה ע"י הפסיכולוג. מסמך נוסף הוא בקשתו של התלמיד, הכתובה בכתב ידו.

התאמות ברמה 3 ניתנות רק כאשר הקושי הוא בדרגה קשה מאוד. כנראה שהקשיים של התלמידה לא הצדיקו התאמה ברמה 3. אך אם המועצה הפדגוגית של ביה"ס מוצאת לנכון שעדיף שהתלמיד יכתיב את התשובות לבוחן, זכותה של הועדה לאשר התאמה זו במועצה הפדגוגית, ללא פניה לוועדה המחוזית. אם לתלמידה בעיה בקריאה, ברמה 2 קיימת גם ההתאמה של הקראת המבחן ע"י בוחן נטרלי. מכאן שעליך לפנות ליועצת ביה"ס או למחנך הכיתה ולבקש לאור המסמכים והכרות ביה"ס עם התלמידה, אישור להתאמה ברמה 2.

ש: בני אבחון במבחנים פסיכו-דידקטיים כתלמיד בעל אינטליגנציה נמוכה מהממוצע, אבל הוא בעל מוטיבציה מאוד חזקה ללמידה.

ביה"ס פנה לוועדה לאישור התאמות ברמה 3 עבורו כי אחרת לא יוכל לעבור את מבחני הבגרות. לצערי, נדחו הבקשות הן בוועדה המחוזית והן בוועדת ערעורים עליונה.

ת: ועדות ההתאמה דנות רק בתלמידים בעלי אינטליגנציה ממוצעת ומעלה. זו הסיבה שבנך לא קיבל את ההתאמות המבוקשות, מפני שהוא לא נמצא בקטגוריה של התלמידים בהם דנה ועדת ההתאמות המחוזית. כמובן שתענוג לראות תלמיד שלמרות הקשיים הוא עושה מאמצים אדירים להגיע לתעודת בגרות ויש להעריך זאת. מה ניתן לעשות? – כדאי מאוד וחשוב להידבר עם גורמים בבית הספר שמכירים את בנך, כגון המחנכת והיועצת. ביה"ס רשאי לתת לבנך התאמות ברמה 1 ו 2 המתאימות לקשיים שלו ואין לזלזל בכך. בנוסף לכך קיימות בבית הספר אפשרויות מגוונות לסייע לבנך, הן ע"י מבוגרים והן ע"י תלמידים עמיתים.

ש: לבתי קשיי למידה שהתגלו כבר בכתות הבינוניות של ביה"ס היסודי. עקב בעיות מוטוריות וסרבול היא קיבלה זכאות, ע"ס אבחון, לבחינות בע"פ. השנה ביקשתי מהיועצת שתבקש עבורה מועדת התאמות מחוזית גם מבחן מותאם בלשון. היועצת ענתה לי שאי אפשר לקבל שתי התאמות מאותה רמה (מדובר ברמה 3). ותרת על התאמות בע"פ ברמה 3 והיועצת ביקשה מהועדה רק מבחן מותאם בלשון. הועדה דחתה את הבקשה, כך שאני קירחת מכאן ומכאן.

ת: ההתאמה לבגרות ניתנת בהתאם לקושי של התלמיד. לא מדובר במיקח וממכר. אם לבתך הגיעה ההתאמה של היבחנות בע"פ עליה לקבל אותה. מבחן מותאם בלשון ניתן רק כאשר קיימת לקות חמורה בשפה. כנראה שהאבחון וההמלצה לא העידו על כך. מלכתחילה לא היית צריכה לוותר על זכאותה למבחנים בע"פ. אם חששת שלא יינתנו שתי התאמות ברמה 3 ניתן היה להשתמש בהתאמה ברמה 2, הקראת המבחן ע"י בוחן נייטרלי והכתבת המבחן ע"י התלמיד לבוחן נייטרלי. האישור להתאמה זו הוא בסמכות המועצה הפדגוגית של ביה"ס. אם על הילדה להיבחן במבחנים נוספים כדאי להסדיר זאת באמצעות יועץ ביה"ס.

ש: איך אדע על איזה פסיכולוג לסמוך?

ת:

1. על הפסיכולוג להיות פסיכולוג חינוכי מומחה בעל מספר רישיון.
2. אם מדובר באבחון רב-תחומי יתבצע אבחון רק ע"י מומחה שהוכשר לביצוע אבחון דידיקטי. עליו להציג תעודת הכשרה לכך.

3. על האבחון להתייחס ל:

מנת משכל

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

פערים בתפקוד

-יעילות פעילותם של מנגנוני עיבוד, בקרה ופיצוי.

4. על אבחון כזה להיערך באופן אינדיבידואלי.

5. פסיכולוג שיוכל להציג את ממצאי האבחון ולתת הסבר המיישב את הממצאים עם תפקודו האקדמי של התלמיד, תוך התייחסות לרקע החינוכי של הלומד, לאסטרטגיות ושיטות ההוראה שהוא נחשף אליהן, להיבטים התפתחותיים רגשיים וחברתיים (כמו מוטיבציה והשקעה) וכן לקשר בין ההיבטים השונים.

6. שהמלצות האבחון יתאימו לממצאים וינבעו מתוכם.

ש: מתי מומלץ לפנות לאבחון רב תחומי?

ת: המלצה זו מתבצעת בשלושה מקרים:

1. כשיש חשש לבעיה רגשית שדורשת התייחסות מקצועית.

2. כשיש חשש לחסר ביכולות הקוגניטיביות יחסית למצופה ברמת הגיל.

3. אחרי שנוסו התאמות ברמות 1 ו-2 ועדיין אין שינוי משמעותי בתוצאות הלימודיות.

הערה: כל השאלות המובאות מבוססות על מקרים אמיתיים שבהם נמצאה תשובה הולמת לאחר פניית ההורים לגורמים המתאימים.

זכויות משפחה ליותר מילד אחד עם צרכים מיוחדים

תיאור הזכות

להלן הזכויות שניתנות למשפחות שלהן יותר מילד אחד עם צרכים מיוחדים:

גמלת ילד נכה - המוסד לביטוח הלאומי

משפחה בה יותר מילד אחד עם צרכים מיוחדים הזכאים לגמלת ילד נכה:

זכאית לתשלום נוסף של 50% מהגמלה המגיעה עבור כל ילד עם צרכים מיוחדים הזכאי לגמלה ומתגורר בבית הוריו.

למידע נוסף

נקודות זיכוי והחזרי מס - מס הכנסה

מס הכנסה מעניק שתי נקודות זיכוי להורים לילדים עם צרכים מיוחדים שמנוכה להם מס ממשכורתם. משמעות נקודות הזיכוי היא הפחתה מסכום המס. ערכה של נקודת זיכוי מתעדכן מדי פעם בהתאם לעליית המדד וליוקר המחיה.

הורים לשני ילדים העומדים בתנאי הסעיף זכאים לקבל כפל נקודות (כלומר 4 נקודות זכות).

למידע נוסף

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

הנחה בתשלומי בזק

ילדים עד גיל 18 המקבלים קצבת ילד נכה בשיעור של 100% ומעלה, מקבלים הנחה בתשלומי בזק אשר יוצעו חבילות של 300 או 600 דקות, כשמי שיבחר בחבילה של 300 דקות ישלם מכיסו לבזק רק 16.91 ש"ח לחודש; ואם יבחר בחבילה של 600 דקות, ישלם מכיסו רק 31.97 ש"ח לחודש..

משפחה שיש ילדים עם צרכים מיוחדים, תקבל הנחה מוגדלת.

גמלת ניידות - המוסד לביטוח לאומי

גמלת ניידות הנה גמלה הניתנת על ידי המוסד לביטוח לאומי להורים לילד מעל גיל 3 שנים הפגוע בגפיים התחתונות ומוגבל בניידות. במסגרת הזכות ניתנת הלוואה עומדת לרכישת רכב חדש, והיא ניתנת בעבור ילד עם מוגבלות בניידות, למימון חלקי של המסים החלים על הרכב. שיעור ההלוואה העומדת יהיה בגובה 75% משיעור הליקוי שנקבע בוועדה הרפואית (לדוגמא: אם נקבעו 100% מוגבלות בניידות, שיעור הזכאות יהיה 75%). ההלוואה העומדת יהיה בשיעור המפורט לעיל, מתוך סה"כ המסים החלים על "הרכב הקובע" (סוג הרכב ונפח המנוע של הרכב שעל פיו מחושבת ההלוואה העומדת) שאושר למוגבל בניידות.

החזר ההלוואה העומדת הולך ופוחת עם השנים. בד"כ, בעת החלפה (לאחר ארבע שנות שימוש ברכב), מתאפס החזר ההלוואה העומדת.

במקרה של החלפת רכב קודם ברכב חדש, סכום ההחזר נמוך מהסכום להחזר במקרה של מכירת רכב ללא רכישת רכב חדש.

משפחה עם יותר מילד נכה אחד הזכאי לקבל גמלה:

• במשפחה ניתן לקבל רק הלוואה עומדת אחת. אחוזי המוגבלות בניידות של הילדים מצטברים והמשפחה יכולה להיות זכאית גם להלוואה בשיעור 100% מהמסים. במקרה של רכב משותף, אחד הילדים יקבל את מלוא הקצבה המגיעה לו והאחר (או האחרים) יקבל קצבה הסכום השווה ל- 35% ממלוא הקצבה המגיעה לו.

• במשפחות שבהן יותר מילד אחד שזכאי לגמלת ניידות, אך הלוואה עומדת ניתנה בעבור אחד מהם בלבד

א. כל אחד יקבל את מלוא הקצבה המגיעה לו.

ב. ניתן לקבל גמלה בעבור שני אחים שטרם מלאו להם שלוש שנים, ובלבד שלכל אחד מהם נקבעו לפחות 80% מוגבלות בניידות והם מתגוררים באותה דירה.

העסקת עובד זר

הורים לילדים עם נכות קשה הזכאים לקצבת ילד נכה וזקוקים במידה רבה לסיוע בביצוע פעולות בסיסיות יום יומיות (כגון ניידות, שליטה על סוגרים, אכילה, רחצה, הלבשה וכדו' או הורים לילדים הזקוקים להשגחה צמודה) זכאיות להגיש בקשה להיתר העסקת עובד זר לטיפול בילד.

משפחה אשר שניים מילדיה זכאים לגמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי וזקוקים להשגחה או ליווי, תוכל לקבל היתר להעסיק עובד זר אחד. [לפרטים נוספים הקליקו כאן](#)

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

תו חניה ותשלום אגרת רישוי מופחתת לרכב - משרד הרישוי

תו חניה לרכב נכה מאפשר לחנות במקומות השמורים לנכים או במקום שאין החניה מותרת, ותשלום מופחת עבור אגרת רישוי לרכב.

התו ניתן ל:

- אדם/ ילד שנקבעו לו לפחות 60% נכות רפואית ותנועתו ללא רכב עלולה לערער את מצב בריאותו ו/או לסכן אותו (למשל ריצה לכביש, ועוד).

- אדם/ ילד המוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו

- בעל תעודת עיוור של משרד הרווחה.

- הורים לילד נכה העומד בתנאי אחד הסעיפים הקודמים.

רק אם למשפחה יש שני ילדים זכאים תהיה זכאות כפולה לאגרת רכב - עבור 2 רכבים.

[לפרטים נוספים הקליקו כאן](#)

יום שהות ארוך

היא מסגרת חינוכית, שיקומית וחברתית המופעלת כהמשך ליום לימודים בין השעות או עד 18:00 תלוי בלקות. 14:30-19:00 (כולל זמן ליווי והסעה), במטרה לאפשר לתלמידים עם לקות שכלית התפתחותית או ילדים על הרצף האוטיסטי להישאר בסביבתם הטבעית, ולקדם ולשפר את תפקידם ולעזור למשפחתם להתמודד עם גידולם וטיפוחם בתוך המשפחה.

במסגרת זו מתבצעת פועליות העשרה וטיפולים פרא רפואיים

משרד הרווחה והשירותים החברתיים אחראים גם על ההסעות למסגרת (לא ההסעות לפי חוק חינוך המיוחד או חוק חינוך חובה/)

כאשר ההורים משתתפים במימון שהות הילד שלהם במסגרת זו (ההשתתפות תלויה בהכנסת ההורים), הורים שיש להם שני ילדים עד גיל 18 הנמצאים במסגרות המפקחות על ידי גוף ממלכתי והמחייבות השתתפות הורים זכאים ל 25% הנחה בהשתתפות לכל ילד, בתנאי שסכום השתתפותם לא יפחת מהסכום המינימלי בטבלת השתתפות הורים.

[לפרטים נוספים הקליקו כאן](#)

השתתפות הורים במסגרת יומית לחניכים עם צרכים מיוחדים

משפחה שלה 2 ילדים ויותר השוהים במסגרות המוכרות והמפוקחות ע"י גוף ממלכתי, המחייבות השתתפות הורים: גן קדם-חובה, פנימייה, משפחת אומנה, מעון-יום, פעוטון, אומנה יומית, משפחתון, ביי"ס לילדים עם מוגבלות, מועדוניות ומעון לילדים הלוקים בשכלם - זכאית להנחה בשיעור 25% מדמי השתתפות בעד כל ילד, אך בשום מקרה לא תפחת ההשתתפות לכל ילד מהסכום הנמוך ביותר בטבלה.

[לפרטים נוספים הקליקו כאן](#)

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

זכויות ושירותים לילדים ונוער עם קשיים נפשיים

הזכות לשירותי בריאות

הרפורמה בבריאות הנפש - ילדים ונוער

ב 1.7.2015 נכנסה לתוקפה הרפורמה בבריאות הנפש, במסגרתה הוכללו שירותי בריאות הנפש בסל השירותים שבאחריות קופות החולים והאחריות לתחום זה הועברה ממשד הבריאות לקופות החולים. משמעותו של מהלך זה היא איחוד של רפואת הנפש ורפואת הגוף ויצירת גורם אחד האחראי לאספקת שירותים אלו - קופות החולים.

מטרת הרפורמה

מטרת הרפורמה בבריאות הנפש היא לעגן את זכותם של תושבי מדינת ישראל לקבלת טיפול נפשי, במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, לשפר את זמינות ונגישות שירותי בריאות הנפש ואת איכות המענים הניתנים. עשרות מרפאות חדשות לבריאות נפש נפתחו ברחבי הארץ, בנוסף למרפאות הקיימות, אפשרויות הטיפול ע"י אנשי מקצוע שונים נעשות מגוונות יותר, הפריסה הגיאוגרפית של השירותים מתרחבת, וזמני המתנה לטיפול מתקצרים. מאחר והזכאות לטיפול נפשי כלולה בסל הבריאות, הרי שהטיפול הנפשי יינתן לכל תושב ישראל הזקוק לכך, בעלות מינימלית של השתתפות עצמית (כבשאר תחומי הרפואה הכללית).

בנוסף, צפויה הרפורמה לתרום משמעותית לצמצום הסטיגמה החברתית כלפי המתמודדים עם מצוקה נפשית בישראל. שילוב הטיפולים הנפשיים במסגרת מרפאות מקצועיות כלליות והנגשת השירות לכלל האוכלוסייה, צפויים להקטין את התיג השלילי ממנו סובלים המתמודדים עם מצוקה נפשית, לחזק את המודעות לנושא בחברה, ולהקל על השתלבות בקהילה של אנשים המתמודדים עם קשיים נפשיים.

יודגש כי בצד העברת האחריות לידי קופות החולים, משרד הבריאות ממשיך למלא תפקידו כמבקר ומפקח על קופות החולים ואף ממשיך לספק שירותי בריאות נפש במסגרת בתי החולים הפסיכיאטרים שבבעלותו והמרפאות הממשלתיות. החלת הרפורמה בבריאות הנפש מהווה מהפכה של ממש בכל הנוגע לשירותי בריאות הנפש בישראל. מורכבות המהלך צפויה להעלות קשיים שונים בשלבים הראשונים ליישומה של הרפורמה. לפיכך, חשוב שבעתיים להיות מודעים לזכויות המוקנות בתחום בריאות הנפש מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי עם כנסתה של הרפורמה לתוקף ולעמוד על כך שזכויות אלו מתממשות כראוי.

מי זכאי לקבל טיפול?

כל תושב ישראל, בכל גיל, הזקוק לטיפול נפשי לפי שיקול דעת מקצועי, זכאי לקבל שירותי בריאות נפש מידי קופת החולים בה הוא מבוטח..

על מנת לקבל טיפול יהיה צורך באבחנה כלשהיא, אולם אין לחשוש מכך- כל מי שיש לו מצוקה נפשית המצריכה טיפול, יהיה זכאי לקבלו, גם כאשר מדובר באירוע חיים כלשהוא שעורר מצב נפשי זמני של דחק, דכאון, חרדה או הפרעה תפקודית.

למי אני פונה כדי לקבל טיפול?

על מנת לקבל טיפול נפשי ניתן לפנות לרופא המשפחה או למוקד קופת החולים בה מבוטחים.

היכן יינתן הטיפול?

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

הטיפול יינתן במרפאות בריאות הנפש של קופות החולים, במרפאות של משרד הבריאות או במרפאות אחרות עימן יש לקופת החולים הסדר. בנוסף, קופות החולים יוכלו להציע טיפול שיינתן ע"י מטפלים עצמאיים בתעריף מיוחד (פרטים למטה)

קופות החולים מחויבות לפרסם את הסדרי הבחירה שיש להן עם נותני שירותים שונים, וכל מבוטח זכאי לבחור מבין נותני השירות של הקופה למי הוא רוצה לפנות לקבלת טיפול.

מי שטופל עד כה במרפאה כלשהי לבריאות הנפש, כולל מרפאה של משרד הבריאות, יוכל להמשיך את הטיפול באותה מרפאה, אלא אם הופנה על ידי קופת החולים אבה הוא חבר למרפאה אחרת המתאימה לצרכיו. במידה ויהיה מעוניין להמשיך בכל זאת את הטיפול במרפאה בה טופל עד אותו מועד, יבקש זאת מקופת החולים

סל השירותים שעוגן בחוק בעקבות הרפורמה (מתוך חוק ביטוח בריאות ממלכתי)

• השירותים המרפאתיים כוללים: שירותי אבחון, הערכה, ייעוץ וטיפול פסיכותרפויטי, התערבות במשברים, טיפול אישי, משפחתי, קבוצתי, מעקב, תמיכה ואחזקה, וביקורי בית במידת הצורך.

• טיפול יום במרפאה.

• מתן חוות דעת פסיכיאטרית או תעודה רפואית על מבוטח, לאחר בדיקה במרפאה, על פי הוראת פסיכיאטר מחוזי או על פי צו בית משפט בהליך פלילי, לפי חוק טיפול בחולי נפש.

• שירות למבוטח המקבל שירות מרפאתי, לצורך סיוע בהגשת בקשות לוועדת שיקום אזרית לפי חוק שיקום נכי נפש ובכלל זה הכנת חוות דעת לוועדה.

השירותים יינתנו על בסיס שיקולים קליניים ומקצועיים של אנשי המקצוע המטפלים, כבכל מקצועות הרפואה.

בסל נכללים גם שירותי אשפוז פסיכיאטרי בבתי חולים פסיכיאטריים או במחלקות פסיכיאטריות בבתי חולים כללים.

• במקרה של מצוקה נפשית וצורך מידי בטיפול, ניתן לפנות לגורם המטפל או לרופא המשפחה. במידה ואינם זמינים, או במקרי חירום, ניתן לפנות לחדר מיון פסיכיאטרי לקבלת טיפול.

מחובתן של קופות החולים להציע טיפול לאדם הזקוק לכך תוך פרק זמן סביר ובמרחק סביר ממקום מגוריו של האדם. לעיתים תתכן המתנה מסוימת לטיפול, כתלות בדחיפות המצב הרפואי ובזמינות השירותים, אולם קופת החולים לא תוכל שלא לקבל אדם לטיפול משום שהיא עמוסה ולא תוכל שלא להציע לו טיפול תוך פרק זמן סביר.

כמה עולה הטיפול?

עבור ביקור אצל רופא פסיכיאטר, במסגרת מרפאה לבריאות הנפש או במסגרת מרפאת חוץ של בית חולים פסיכיאטרי תיגבה השתתפות עצמית של בין 24-26 ₪ לרבעון- בדומה לביקור אצל רופא שניוני.

עבור ביקור אצל פסיכיאטר במרפאת חוץ פסיכיאטרית של ב"ח כללי תיגבה השתתפות עצמית של 31-32 ₪ לרבעון.

ההשתתפות העצמית תיגבה רק עבור טיפול נפשי אצל רופא פסיכיאטר. כל טיפול שאינו אצל רופא פסיכיאטר (אלא ע"י איש מקצוע אחר מתחום בריאות הנפש) – לא תיגבה עבורו השתתפות עצמית.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

מי שמקבל גמלת נכות מהמוסד לביטוח לאומי - פטור מתשלום השתתפות עצמית בעת ביקור במרפאה לבריאות הנפש (אין פטור מהשתתפות עצמית עבור טיפול אצל מטפלים עצמאיים).

מספר הטיפולים בבריאות הנפש אינו מוגבל. כמו כן הטיפולים אינם מוגבלים בזמן. כל אדם יקבל טיפול נפשי לפי שיקול דעת מקצועי של מטפליו וע"פ צרכיו ומצבו ככל שיידרש.

בנוסף, הקופה רשאית להציע טיפולים על ידי מטפלים עצמאיים. במקרה זה ההשתתפות העצמית תהיה כדלהלן (מחירי 2013 – שיוצמדו למדד יוקר הבריאות):

טיפול ראשון - 55 ₪

מעבר לטיפול הראשון – 132 ₪

טיפול קבוצתי – 60 ₪

* יודגש כי הטיפול על ידי המטפל העצמאי מיועד רק למי שמעוניין בכך ורוצה בכך ואינו מעוניין בשירות במרפאה לבריאות נפש.

יש לדעת כי לאחר תחילת הרפורמה יעבור מידע באופן סדיר ממסגרות הטיפול לקופות החולים, כמקובל וכנהוג בכל תחומי הרפואה והטיפול האחרים שבהם עוסקות קופות החולים.

- למידע נוסף על הרפורמה בבריאות הנפש [הקליקו כאן](#)

טיפול נפשי לילדים ונוער

בחלק מן המרפאות לבריאות הנפש בקהילה קיימת התמחות לטיפול בילדים (בגילאי 0-6, 6-12) ונוער (12-18)

ההפניה למרפאות תיעשה על-ידי רופא ילדים בקהילה, איש מקצוע בבריאות הנפש המתמחה בילדים ונוער או על-ידי המכון להתפתחות הילד של קופת החולים.

מצבים לדוגמה בהם נדרש טיפול של מרפאה לבריאות הנפש-

ילדים עד גיל 6 - ילדים החווים קשיים רגשיים בעוצמה רבה, מצבים בהם יש קשיים בקשר בין ההורים לילדים (למשל חרדת פרידה קשה).

ילדים בגילאי 6-12 - קשיים חברתיים של הילדים, מצבי חרדה, לקויות למידה, הפרעות קשב וריכוז ועוד.

נוער בגילאי 12-18 - משברי גיל ההתבגרות, מצבי דיכאון, מצבים פסיכויטיים, תסמונות חרדה, משברי חיים וכו'

בני המשפחה - בני המשפחה של ילדים ונוער עם קשיים נפשיים, מתמודדים לעיתים קרובות אף הם עם קשיים רבים, שאלות הקשורות לעניינים בירוקרטיים הכרוכים בטיפול, התלבטויות משמעותיות לגבי בני המשפחה, הקשיים שלו והטיפול בו, רגשות אשמה, בושה ועוד.

הורים של ילד שמקבל טיפול נפשי, זכאים לקבל הדרכה וייעוץ במרפאה בה מטופל בן משפחתם. היקף הייעוץ ותוכנו נקבע בהתאם לשיקול הדעת של הצוות המטפל.

- **כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.**

מידע נוסף לגבי דרכי הפניה המפורטות לטיפול בקופות השונות, אפשרות לטיפול ע"י מטפלים עצמאיים, תעריפים ועוד באתרי האינטרנט של הקופות-

[קופת חולים כללית](#)

קופת חולים [מכבי](#) (במכבי ניתן שירות מיוחד של טיפול בהבעה ויצירה לילדים ונוער)

[קופת חולים מאוחדת](#)

[קופת חולים לאומית](#)

מידע כללי על הרפורמה באתר [משרד הבריאות](#)

הזכות לחינוך

• שילוב במסגרות חינוך מיוחד לאחר שחרור מבתי חולים פסיכיאטריים

- לאחר השחרור מאשפוז הילד חוזר לקהילה או נקלט במסגרת פוסט-אשפוזית, בהתאם לצרכיו. הקליטה למוסדות פוסט-אשפוזים (פנימיים) מתבצעת אחת לשנה.
- במידה והילד מועבר לפנימייה, יש למצוא במקביל מוסד לימוד לתלמידים עם צרכים מיוחדים, הסמוך לפנימייה ויכול לקלוט את הילד. ההרשמה למוסדות החינוך המיוחד מתבצעת אחת לשנה, במהלך חודש מאי, ויש לחדש אותה מדי שנה.
- לעיתים לאחר השחרור הילד יכול לחזור למוסד בו למד לפני האשפוז. אולם, כאשר הילד מועבר לפנימייה, או כאשר יש צורך לשלב את התלמיד במקום לימוד שונה ממקום הלימוד לפני האשפוז ההחלטה מועברת מיד עם השחרור אל הרשות המקומית. הצורך לשלב את הילד במקום לימוד שונה נקבע על ידי הגורם המטפל בבית החולים לפני השחרור, ויכול לנבוע ממגוון סיבות.

• חינוך במסגרות פוסט אשפוזיות

- o ילדים שאושפזו לתקופה של שבוע או יותר, ודרושה עבורם השגחה פסיכיאטרית, משולבים בפנימייה פוסט-אשפוזית.
- o בפנימייה יש מערך שלם, הכולל פסיכיאטר, פסיכולוג קליני, מטפל באומנות וכו'.
- o ההורים נדרשים להשתתף בהוצאות, לפי דרגות (1-28)- תשלום בדרגה 1 – 194 ₪ לחודש, תשום בדרגה 28 – 2,082 ₪. ניתן לקבל פטור מהשתתפות עצמית לפי הנחיות של משרד הכלכלה.
- o השיבוץ בפנימייה נערך רק לאחר הפניה מהרשות, ולא ישירות מבית החולים. ההמתנה אורכת כשלושה חודשים בממוצע.

• מסגרות חינוך מיוחד-

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

- השיבוץ למסגרות חינוך מיוחד נערך במהלך חודש מאי, לקראת שנת הלימודים הבאה. אם תלמיד זקוק להשמה במועד מאוחר עליו לפנות לוועדה.
- בפנימיות אין כיתות, ולכן יש לאתר מסגרת חינוך מיוחד גם לתלמיד שהושם בפנימייה.
- תלמיד שלא יכול (בהמלצת רופא) לשהות במסגרת לימודים לאחר השחרור מהאשפוז מוכר מיידית כילד החולה במחלה מתמשכת. תלמיד כזה זכאי לקבל תמיכה לימודית בבית באמצעות יש לפנות דרך מנהל המוסד החינוכי אליו רשום הילד על משרד החינוך.

● **הליך הקבלה למסגרת של חינוך מיוחד**

- תחילה נדרשת אבחנה של רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער.
- וועדת ההשמה מחליטה אם התלמיד זכאי ללמוד במסגרת של חינוך מיוחד.
- ועדת שיבוץ משבצת את התלמיד במסגרת הספציפית המותאמת לו, תוך התחשבות בנסיבות כגון מקום פנוי, מרחק ממקום מגורים והתאמה להרכב התלמידים הנוכחי.

● **הזכאות במסגרת חינוך מיוחד**

- במסגרת החינוך המיוחד תלמיד זכאי ל-51 שעות שבועיות.
- בכיתה של חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים התלמיד זכאי ל-49 שעות שבועיות.
- בכל המסגרות פועלת תוכנית של הארכת שנת הלימוד בחופשות.
- השירותים שניתנים לתלמידים עם לקות נפשית רחבים יותר מהשירותים שניתנים לבעלי לקויות אחרות. לעיתים מפאת חוסר מקום מעבירים תלמיד עם לקות נפשית למוסד לחינוך מיוחד המיועד לסוגים שונים של לקויות. עדיף להימנע ממצב זה, ובכל מקרה יש לראות שהתלמיד מקבל את מכסת השעות המגיעה לו.
- תלמידים שמשולבים בכיתות רגילות זכאים לסל תמיכה שנתפר אד-הוק על ידי צוות רב-ממקצועי של בית הספר, בשיתוף התלמיד והוריו.

● **הנחיות ונהלים של משרד החינוך לתמיכה דיפרנציאלית בתלמידים עם אבחנות פסיכיאטריות**

- תהליך איתור וקבלת זכאות לתמיכה-
- בשלב הראשון כאשר מתעוררת בעיה עם תלמיד, יש לנסות ולפתור אותה באמצעים פנימיים, מתוך המשאבים הקיימים. אם לא חלה הטבה, התלמיד מופנה לגורמים מקצועיים לצורך אבחון וקבלת המלצה.
- כאשר הילד מופנה לוועדת שילוב על רקע פסיכיאטרי, מועבר מכתב להורה לצורך הפנייה לפסיכיאטר המטפל. אם אין פסיכיאטר (כלומר, שהילד לא אובחן), המסמכים עוברים לרופא המשפחה, להמשך טיפול והפניה.

● **כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.**

○ תלמיד המקבל תמיכה בתוך המסגרת הבית ספרית, וחל שינוי במצבו, יש לבחון תחילה התאמה של השירותים במסגרת סל השילוב הבית ספרי, ובמידת הצורך להפנות לגורמי אבחון והערכה. לאחר קבלת מסמך קביל (כלומר, אבחנה באחת מהמחלות המוכרות לצורך תמיכה דיפרנציאלית) הדיון בתלמיד עולה לוועדת שילוב לצורך בחינת זכאות לתמיכה דיפרנציאלית.

○ האבחנות הזכאיות הן: סכיזופרניה, הפרעות במצב הרוח, הפרעת חרדה כוללנית, הפרעה חרדתית ודיכאונית מעורבת, הפרעת חרדה לא מסווגת, הפרעה טורדנית כפייתית, תגובה לדחק חמור והפרעת הסתגלות, הפרעה של חרדת נטישה בילדות, הפרעה של חרדה חברתית בילדות. במקרים של הפרעה שלא מופיע ברשימה, ניתן לפנות לוועדת חריגים.

● **לא כל תלמיד שמגיע עם אבחנה עובר מיד לוועדת שילוב לצורך קבלת תמיכה.**

○ מעבר לאבחנה הקבילה על פי הרשימה לעיל, יש לבחון את רמת התפקוד של התלמיד, ועל פיו להחליט על היקף וסוג התמיכה.

○ סל התמיכות כולל שעות הוראה נוספות, טיפול ותמיכה של סיעת והדרכה מומחית תחום. סוג התמיכה ייקבע על פי שאלון, כאשר בבסיס ההחלטה עומד עיקרון הסיוע המינימאלי הנדרש.

○ הסייעת היא פתרון קצה, ובכל מקרה ליווי של סיעת הוא לא פתרון יחיד, אלא חלק ממכלול יחד עם שעות הוראה וטיפול נוסף.

○ ההורים צריכים להיפגש עם המחנך לפחות 3 פעמים בשנה.

○ ההחלטה על תמיכה ניתנת לשנה בלבד. מדי שנה יש להעריך מחדש את מצב הילד לשם חידוש הזכאות לתמיכה.

זכויות באשפוז פסיכיאטרי

● **על פי חוק קיימים רק שלושה גורמים היכולים להורות על אשפוז פסיכיאטרי כפוי של ילדים ובני נוער והם:**

- בית-משפט
- פסיכיאטר מחוזי
- ועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער

בית-משפט

● בית המשפט רשאי להורות בצו על בדיקה נפשית של קטין במרפאה בידי פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער או פסיכולוג מומחה.

● בדיקה פסיכיאטרית באשפוז על-פי צו בית-משפט לא תארך יותר מ7 ימים, ואפשר שצו שכזה יינתן על-סמך חוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי, הנשענת על חוות-דעת של פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער

● אם מנהל בית- החולים שהקטין מאושפז בו על-פי צו ממליץ על הארכת האשפוז, הוא רשאי להאריכו ב7 ימים נוספים!

● טיפול נפשי בקטין במרפאה על-פי צו בית-משפט לא יארך מעל 3 חודשים!

● **כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.**

- בית-משפט רשאי – על סמך חוות דעת של פסיכיאטר מומחה לילדים ונוער או פסיכולוג מומחה לילדים ולנוער - להאריך שוב ושוב את תוקפו של הצו עד שלושה חודשים בכל פעם
- צו בית-משפט לאשפוז לצורך טיפול, יינתן לתקופה שעד 30 יום. בתום 30 יום אלו בית-המשפט רשאי להאריך את הצו לתקופות נוספות, שכל אחת מהן לא תאריך משלושה חודשים, על סמך המלצה של הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית לילדים ולנוער.
- במקרה שקטין מעל גיל 15 הסכים לאשפוזו אך האחראי עליו התנגד לכך, יובא הנושא להכרעת בית המשפט.
- במקרה שהאחראי לקטין נתן הסכמתו לאשפוז הקטין ולטיפול בו, והקטין מעל גיל 15 מתנגד לכך, הדבר יובא להכרעת בית-המשפט על-ידי פקיד סעד.
- בית-המשפט לא יחליט בטרם יוגש לפניו תסקיר של פקיד סעד ובטרם ניתנה לקטין, לאחראי לו ולפקיד הסעד הזדמנות לטעון את טענותיהם ולהציע את הצעותיהם.

הוראת פסיכיאטר מחוזי

במקרה של בדיקה כפויה/ לא דחופה ובמקרה של אשפוז כפוי, פסיכיאטר מחוזי מוסמך להורות בכתב על הבאת קטין לבדיקה פסיכיאטרית או לאשפוז פסיכיאטרי. תוקף הוראה זו עשרה ימים מיום נתינתה.

אם שוכנע הפסיכיאטר המחוזי, על סמך בדיקה פסיכיאטרית כי:

1. כושר השיפוט של הקטין פגום

2. הוא מסוכן לעצמו או לציבור

3. יש קשר סיבתי בין שתי עובדות שרשומות מעלה

הוא רשאי להורות על אשפוזו בכפייה עד 7 ימים. כעבור שבעה ימים אלו, על סמך בקשה מפורטת של מנהל בית-החולים רשאי הפסיכיאטר המחוזי מוסמך להאריך את תקופת האשפוז עד 7 ימים נוספים

- צורך בהמשך אשפוזו של הקטין מעבר ל-14 הימים המוזכרים, יובא עניינו לוועדה המחוזית הפסיכיאטרית לילדים ולנוער.

ועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער

- מנהל בית-חולים רשאי לפנות לוועדה פסיכיאטרית מחוזית בבקשה מנומקת להאריך את תקופת האשפוז מעבר ל-14 ימים שקבע הפסיכיאטר המחוזי.

- וועדה זו רשאית להאריך את האשפוז לתקופות נוספות, כל אחת מהן עד שלושה חודשים.

- במקרה שניתנה הסכמת האחראי לאשפוז ולטיפול, והקטין - מתחת לגיל 15 - מתנגד להם, על פקיד הסעד להביא את עניינו לוועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער, כדי שתבחן אם אין אפשרות לטפל בו אלא באשפוז.

- בהתאם לממצאי הוועדה יוחלט אם להמשיך את אשפוז הקטין או לשחררו

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

- חשוב: קטין שעניינו מובא לדין בוועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער אינו זכאי לייצוג משפטי! אשפוז או בדיקה פסיכיאטרית בכפייה:
- פסיכיאטר מחוזי רשאי להורות על הוצאת נוהל "צוות ביצוע הוראות" (צוות אחים מאשפזים) ובו שני אחים או חובשים ונהג אמבולנס פרטי.
- משך האשפוז במקרה זה לא יארך מ-48 שעות!
- אם ניתנה הוראת אשפוז מטעם הפסיכיאטר המחוזי-- תהיה הוראה זו תקפה 7 ימים מיום האשפוז.
- במקרה שמנהל בית-החולים מבקש להאריך את משך האשפוז, וניתנה הוראת פסיכיאטר מחוזי להאריך את תקופת האשפוז ל-7 ימים נוספים.
- פקיד הסעד המטפל בקטין רשאי לערב גורמים נוספים כגון המשטרה או צוות מד"א (הליך זה חל על קטינים בלבד, ובמקרה בו פנה פקיד הסעד לפסיכיאטר המחוזי בבקשה שיורה להוציא "צוות ביצוע הוראות" כאמור).

אשפוז בהסכמה:

- אשפוז קטין בהסכמה מתאפשר במקרה שהאחראי לו על-פי חוק מבקש את אשפוזו בבית-חולים, מסכים בשמו לאשפוז ולטיפול בו גם בניגוד לרצונו או ובמקרה שהקטין נתן את הסכמתו לאשפוז.
- בשני המקרים נדרש שיחולו על הקטין התנאים לאשפוז (מחלת נפש או מקרה פסיכוטי, מסוכנות לעצמו או לסביבתו וקשר סיבתי בין אלה).
- תקופת האשפוז מוגבלת לחודשיים, אלא אם כן מדובר באשפוז שאינו כרוך בלינה בבית-החולים

שחרור קטין מאשפוז פסיכיאטרי:

- ייעשה אם הוחלט לשחררו במסגרת אחד ההליכים שתוארו לעיל, בצו בית-משפט, על-פי החלטת פסיכיאטר מחוזי או על-פי החלטת ועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער.

מקומות אשפוז עבור ילדים ובני נוער עם קשיים נפשיים:

דרום:

- המרכז לבריאות הנפש באר שבע - אשפוז מלא ואשפוז יום עבור בני נוער 08-6401401/620
- בית חולים סורוקה- אשפוז מלא לילדים ובני נוער עם הפרעות אכילה 08-6244276 , 08-6403017

ירושלים:

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

- מרכז בריאות הנפש ירושלים (איתנים) - אשפוז מלא ואשפוז יום עבור לדים ובני נוער
- בית חולים הדסה עין כרם - אשפוז מלא ואשפוז יום עבור ילדים ובני נוער 02-6235059/4

מרכז:

- אברבנאל - אשפוז מלא עבור בני נוער 03-5552744
- באר יעקב - נס ציונה-אשפוז מלא ואשפוז יום לדים ובני נוער
- בית חולים שניידר - אשפוז מלא ואשפוז יום לילדים ובני נוער
- גהה - אשפוז מלא ואשפוז יום לילדים ובני נוער 03-9258258
- שלוותה - אשפוז מלא ואשפוז יום לילדים ובני נוער 09-7478559
- שיבא - אשפוז מלא לילדים ובני נוער עם הפרעות אכילה 03-5302692

צפון:

- טירת הכרמל - אשפוז מלא ואשפוז יום לבני נוער 04-8559358
- בית חולים זיו - אשפוז מלא לילדים ואשפוז יום לילדים ובני נוער
- בית חולים נהריה - אשפוז מלא לילדים ואשפוז יום לילדים ובני נוער 04-9850505

זכויות בביטוח לאומי

ביטוח לאומי - תביעה לילד הסובל מליקוי נפשי

בתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה) יש מספר התייחסויות לליקויים נפשיים. כתנאי ראשוני לזכאות הילד צריך להיות ילדו של מבוסס של המוסד לביטוח לאומי, וכן על הילד להימצא בישראל. בנוסף, ילדים המוחזקים במוסד או במשפחה אומנת ככלל לא זכאים לקבצה.

מי זכאי?

- ילד הזקוק לנוכחות קבועה של הזולת - מוגדר כילד שעקב ליקוי נפשי אינו יכול להבחין בגורמי סיכון לו או לזולת, ויש לו השגחה בכל שעות היום והלילה (הכוונה להפרעות נפשיות קשות).
- ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת- ילד אשר בשל בעיית התנהגות אי אפשר להשאירו לבד ללא השגחה, אפילו פרקי זמן קצרים, והוא זקוק לנוכחות של הזולת בקרבתו כדי למנוע מצבי סיכון לו או לאחרים, באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

- ילד שיש לו ליקוי מיוחד - ילד הסובל מפסיכوزה, אוטיזם (בכל הספקטרום כולל אספרגר) וכן כל מצב פסיכיאטרי התנהגותי דומה לליקויים אלו.
 - שלוש מחלות מתוך שבע – כאשר הילד מאושפז, מעקב אצל מומחים וזקוק להשגחה.
 - תלות בעזרת הזולת – כאשר הילד בתלוי בעזרת הזולת, תהיה זכאות בהתאם למידת התלות.
- תקופת הזכאות - החל מ-91 יום ועד הגיעו לגיל 18 ותשעים יום. שימו לב כי התשלום ניתן עבור התקופה החל ממועד הגשת התביעה, אולם, ניתן לקבל גמלה רטרואקטיבית, עבור תקופה של 12 חודשים שלפני הגשת התביעה. כדי לקבל גמול רטרואקטיבי יש לציין זאת במפורש בבקשה, ולצרף מסמכים רפואיים המעידים מה המועד בו החל הליקוי.
- היקף הזכאות - בין 188.50% - %

אופן הגשת התביעה

- הורה המחזיק בילד צריך להגיש את התביעה למוסד הביטוח הלאומי הסמוך למגוריו. (אפשר לשלוח בדואר, בפקס, או בתיבת השירות של הסניף.)
- לבקשה יש לצרף את המסמכים הבאים:
- צילום תעודת הזהות של הורי הילד, כולל ספח.
- טופס תביעה לגמלה לילד נכה.
- תעודות רפואיות וסיכום מחלה (כולל מועד תחילת המחלה והטיפולים שניתנו לילד).
- אישור מגן הילדים או מבית הספר שהילד לומד בו (האישור ניתן על גבי טופס התביעה לגמלה לילד נכה).
- במידה וקיימת בעיה התפתחותית, אישור על "טיפול התפתחותי" ממנהל המכון שבו ניתן הטיפול (האישור ניתן על גבי טופס התביעה לגמלה לילד נכה).

אופן הטיפול בתביעה – הטיפול בתביעה מחולק לארבעה שלבים:

1. פקיד התביעה בסניף בודק את התביעה- אם כל המסמכים הנדרשים צורפו לתביעה, והאם חסרים בהם פרטים. כמו כן, הפקיד בודק אם הילד עונה על תנאי הזכאות לקצבה. שלב זה טכני במהותו ולכן צירוף כל הטפסים באופן מלא צפוי לחסוך זמן רב.
2. בשלב השני, רופא של מטעם ביטוח לאומי בודק את התביעה. הרופא בודק שלתביעה צורפו כל המסמכים הרפואיים הדרושים, ואישור של ההורה לכך שהועדה הרפואית תקבע את שיעור הקצבה ללא נוכחותו. במידת הצורך, הרופא רשאי לדרוש מההורה להמציא מסמכים נוספים.
3. בשלב הבא, הדיון עובר לרופא בוועדה הרפואית. הרופא יעיין במסמכים הרפואיים לפני ההופעה מול הועדה. לאחר מכן הרופא ישמע מההורה על הליקויים שיש לילד, ועל הטיפולים שהוא מקבל. הרופא רשאי לדרוש

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

בדיקות נוספות או מסמכים נוספים לפי הצורך. לרופא אסור לתת המלצות לטיפול והוא רשאי לקבוע שיעורי הקצבה בלבד.

4. פקיד התביעות מחליט, על סמך חוות דעת הרופא מסכם ההחלטה, אם הילד זכאי לקצבה, ואם כן, מה שיעורה. בתוך 45 ימים מהופעה מול הוועדה נשלחת להורה ההחלטה, בצירוף הפרוטוקול של הוועדה הרפואית.

דיון מחדש – ניתן להגיש בקשה לדיון מחדש תוך שישה חודשים. במידה וחלה החמרה במצב ניתן להגיש בקשה גם אם לא עברו שישה חודשים. במקרה זה יש לצרף לבקשה חוות דעת רפואית המעידה על החמרה במצב.

ערעור לוועדת העררים – במידה שהגמלה לא אושרה, או שלא אושר תשלום רטרואקטיבי, ניתן להגיש ערור לוועדת העררים. את הערעור יש להגיש תוך 900 ימים מיום קבלת ההחלטה. ועדות העררים לילד נכה מתקיימות רק בסניפים בירושלים, תל אביב, רמת-גן, חיפה ורמלה. יש להגיש את הערעור לסניף הקרוב ביותר למקום המגורים.

ערעור על ועדת העררים לבית הדין לעבודה- ניתן להגיש ערעור על ועדת העררים בשאלות משפטיות בלבד (לא ניתן לערער לדוגמה על קביעת אחוזי נכות). את הערעור יש להגיש תוך 12 חודשים מיום שהתקבל מכתב ההחלטה. לשם הגשת הערעור ניתן להגיש למוסד לביטוח לאומי בקשה לסיוע משפטי.

מי שמעוניין בקביעת אחוזים רפואיים לצורך הטבות נלוות, עליו להגיש בקשה בנפרד. בסניף נערכות ועדות מיוחדות לצורך קביעת אחוזים רפואיים, וזאת לאחר ששולם בדואר הסכום שנקבע על ידי מס הכנסה.

שירותים נוספים

תכנית 'עמיתים' לנוער

תכנית ארצית המשותפת לחברה למתנ"סים ומשרד הבריאות, הפועלת ב-50 מתנ"סים ברחבי הארץ. מטרתנו, ליווי בתהליך השיקום וההחלמה של אנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית, באמצעות השתלבותם בפעילויות פנאי וחברה, הפתוחות לציבור הרחב בקהילה.

אנו מאמינים כי השתלבות בקהילה היא תהליך בו מעורבים האדם המתמודד עם מגבלה נפשית וחברי הקהילה. הסטיגמה כלפי אדם המתמודד עם מגבלה נפשית מהווה מכשול מרכזי בתהליך ההשתלבות. לכן, לצד העבודה במישור הפרטני, אנו פועלים גם במישור הקהילתי לשינוי סטיגמות ודעות קדומות.

התוכנית פועלת 13 שנים ב-50 מתנ"סים ברחבי הארץ, משתתפים בה 1,700 אנשים, והיא נהנת מתמיכה מקצועית ואמון רב ממטה תחום השיקום באגף בריאות הנפש במשרד הבריאות

תוכנית 'עמיתים' לנוער' מציעה תמיכה וליוי בתהליך ההשתלבות בקהילה דרך ההשתלבות בפעילויות פנאי נורמטיביות במרחב הקהילתי.

מטרות התוכנית:

- סיוע בהשתלבות מחדש בקהילה.
- הפחתת תחושת הבדידות והבידוד החברתי והגברת תחושת השייכות לקהילה.
- העלאת הדימוי העצמי ותחושת המסוגלות.
- הקניית כלים לשיפור היכולות הבין אישיות ולפיתוח מיומנויות החברתיות.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

• הרחבת הרשת החברתית.

• קריטריונים להיכלל בתוכנית-

• המלצת גורם מטפל מפנה כי הנער/ה מתאימים לתוכנית.

• אינטייק בן 3 פגישות עם איש מקצוע (מפגש האינטייק הראשון ייערך עם הורי הנער/ה בלבד).

• חתימת ההורה והנער/ה על טופס ויתור סודיות אל מול הגורם המטפל הלוקח על עצמו להיות שותף לתהליך ההשתלבות בתוכנית.

• חתימת הגורם המטפל על מסמך אישור כי הנער/ה נמצא בטיפולו באופן סדיר ושוטף- כשיר/ה לפעילות חברתית בקהילה, נוטל תרופות (במידת הצורך) באופן סדיר ואינו משתמש בסמים.

גורמים מקצועיים המפנים לתוכנית:

הפנייה של קהל יעד לתוכנית מתבצעת ע"י מגוון גורמים, החל בצוותי טיפול בקהילה ובבתי החולים וכלה בגורמים שונים הפועלים בקהילה- בתי חולים פסיכיאטריים, מרפאות חוץ בבתי החולים, תחנות לבריאות הנפש לילד ונוער ובתי ספר לילדים עם קשיים נפשיים, אגף רווחה בעירייה, אגף החינוך בעירייה, יועצות בתי ספר, רופאי משפחה, צוות המתנ"ס. על מנת לחשוף את התוכנית לאנשי המקצוע באזור עסוקים רכזי התוכנית בשיווק התוכנית ויצירת קשר עם גורמים שונים.

מודל התוכנית של עבודה קהילתית עם נוער המתמודד עם קשיים נפשיים אינו מוכר בקרב גורמי המקצוע ולכן נדרשת עבודה רבה מול הגורמים המפנים.

מה כוללת התכנית?

תוכנית עמיתים לנוער מהווה מענה שיקומי- מניעתי משלים בתחום החברה והפנאי. התוכנית עוסקת בליווי ותמיכה לגורמים השונים העוטפים את הנער בחיי היומיום: הנער, משפחתו וקהילתו.

התוכנית מציעה תוכנית התערבות המורכבת ממספר מרכיבים, כאשר בהתאם לעקרונות השיקום, לכל משתתף נבנית תוכנית ספציפית בהתאם לתחומי העניין שלו, ליכולותיו ולרצונותיו.

1. **מפגשי ליווי עם איש מקצוע-** מפגשי ליווי עם רכז/ת התוכנית שהם אנשי מקצוע מתחום השיקום (פסיכולוגיים/ עוסי"ם/ מרפאים בעיסוק). המפגשים נועדו להיכרות, תכנון תוכנית שיקומית בתחום החברתי בהתאם למטרותיו החברתיות של המשתתף, בחירת חוג, הכנה להשתלבות בחוג, מתן תמיכה, ליווי ומעקב לאורך ההשתלבות בחוג ובפעילויות פנאי וחברה נוספות.

2. **קבוצה למיומנויות חברתיות-** השתלבות בקבוצת שווים אשר תאפשר הכנה וליווי ההשתלבות בחוג תוך לימוד ותרגול מיומנויות חברתיות והעלאת הסוגיות איתן מתמודד המשתתף בניסיונו להשתלב בקהילה ובחוג.

3. **השתלבות בחוג ובפעילויות פנאי** אחרות מתוך מגוון הפעילויות המוצעות במתנ"ס ובמרחב הקהילתי- מרבית החוגים מתקיימים אחת לשבוע בשעות אחה"צ והערב. התוכנית תעניק מלגה לסבסוד ההשתתפות.

4. **עבודה עם הורי המשתתף לתמיכה בתהליך ההשתלבות-** מפגשים פרטניים של רכז/ת התוכנית עם הורי המתבגר ועמו על מנת לסייע להורים לתמוך בתהליך ההשתלבות של ילדם. בנוסף, קיום הרצאות ארציות להורים וכן קבוצות הורים.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

5. **שינוי עמדות בקהילה ומניעה**- במטרה לתמוך בשינויים האישיים שעובר המשתתף ועל מנת להעלות מודעות לנושא, אנו פועלים לשינוי עמדות בקרב הקהילה הרחבה ביחס לבני נוער המתמודדים עם פגיעות נפשית. באמצעות מפגשי הכנה והשתלמויות למנהלי המתנ"סים, הצוותים, רכזי הנוער והמתנדבים, סדנאות הסברה לכלל בני הנוער במתנ"ס ואירועים לקהילה הרחבה.

הצוות המקצועי, הדרכה והכשרה:

הצוות המקצועי בתוכנית עמיתים כולל רכזים שהינם אנשי מקצוע בתחום השיקום- טיפול (פסיכולוגים/ עו"ס ומרפאים בעיסוק). רכזי התוכנית עוברים הכשרה והדרכה שוטפת מעל לסטנדרט המוגדר בנהל הדרכה של אגף השיקום בבריאות הנפש.

כיום התוכנית פועלת בשלושה מרכזים עיקריים כפיילוט:

-אזור חולון

-אזור פתח תקווה

-אזור ירושלים

מקווים כי במהלך שנה הבאה התוכנית תתרחב לאזורים נוספים.

ליצירת קשר ופרטים נוספים- רעות (מנהלת תוכנית עמיתים לנוער) -0524445856/reutmy@gmail.com

איסור על הפליה של ילדים עם מוגבלות ובני משפחותיהם

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות קובע כי לאנשים עם מוגבלות מכל הסוגים, זכות להשתתפות באופן שוויוני בכל תחומי החיים, ולמצות את יכולתם האישית. על החברה בכללותה להתאים את עצמה ואת הסביבה ולהסיר חסמים כך שכולם יוכלו להשתלב באופן עצמאי מכובד וללא הפליה.

לכן אין לשום גוף שנותן שירות כלשהו, כולל מערכת החינוך ומוסדות חינוך, להפלות ילדים עם מוגבלות נפשית. אין לסרב לקבל ילדים עם מוגבלות למוסד חינוך כלשהו ואין להגביל זאת בתנאים שאינם ממין העניין ושפוגעים בזכות לשוויון של הילד ושל משפחתו.

כל נותן שירות באשר הוא חייב לפעול באופן שוויוני. אסור לו להפלות ילד עם מוגבלות או בן משפחה של ילד עם מוגבלות. אסור למנוע ממנו לקבל שירות, לאפשר לו גישה או השתתפות בשירות וכדומה.

אין להפלות קרוב משפחה של אדם עם מוגבלות במקום העבודה. אין למנוע ממנו מלהתקבל לעבודה או להתקדם בעבודה וכמובן אין לפגוע בתנאי עבודתו.

זכותו של ילד עם מוגבלות נפשית לקבל התאמות נגישות שונות בנושא השירות, בהתאם לתקנת הנגישות. יש להדגיש כי התאמות נגישות כוללות גם התאמות הרלבנטיות לילדים עם מוגבלות נפשית לדוגמה: במקרים מסוימים מתן פטור מעמידה בתור, הסתייעות במלווה או פטור מתשלום עבור מלווה וכן התאמות בשירותים מסוימים כגון סיורים, חוגים וכמובן התאמות בלימודים כולל התאמות של נהלים ודרכי הוראה בהתאם לקבוע בחקיקה הרלבנטית.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

אם חשתם כי הפלו אתכם או פגעו באדם בשל מוגבלותו או אם נתקלתם בבעיה הקשורה בנגישות אתם רשאים לפנות לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות במשרד המשפטים. הנציבות ממונה על יישום החוק ומובילה את הטמעת אמנת האו"ם בדבר שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בישראל בממשלה.

מידע על הזכות להתאמות בשירות ניתן באתר נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

פניות בנושאי דיור, תעסוקה, הפליה בביטוח, חינוך, פנאי ותחומי חיים נוספים בדוא"ל Tovar@justice.gov.il או בטלפון 02-5088034.

פניות בנושאי התאמות נגישות בדוא"ל iritsha@justice.gov.il או בטלפון 02-5088034

אפשר גם בפקס 02-5088025 או דואר לכתובת משרד המשפטים סלאח א דין 29 ירושלים עבור נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

- המידע נכתב ונאסף ע"י עו"ד תמר שי, ויקי זך-לייקין, ארי איתן, שירן גבאי, הדר שדה, אסף אלבר, בהנחייה של ערן טמיר מנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות.

תחום	מהות הזכות	מי זכאי	קשיים במימוש הזכות
ביטוח לאומי	גמלת ילד נכה	<ul style="list-style-type: none"> לפי קריטריונים שנקבעו ע"י ביטוח לאומי. <ul style="list-style-type: none"> מלידה ועד גיל 18 <ul style="list-style-type: none"> ילדים המאובחנים עם תסמונת דאון ילדים עם לקות בשמיעה מגיל 91 יום ועד גיל 3- זכאות של יתר הקריטריונים ילדים מגיל 3 יכולים להיות זכאים לתוספת בגמלה אם יש להם תלות בזולת במידה רבה או תלויים לחלוטין בזולת. 	<ul style="list-style-type: none"> המעבר לקצבה לבוגרים אינו אוטומטי. הרבה אנשים לא יודעים שעליהם לחדש את הקצבה. ההסתכלות היא לפי מצב הילד ולא לפי אבחנה. הורים לא מודעים לזה ולרוב מביאים חוות דעת לא נכונות. לקות שמיעה מחייבת ירידת שמיעה בשתי אזנים. לצורך תוספת תלות בזולת יש לבקש בקשה נפרדת.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<ul style="list-style-type: none"> • רשימת הליקויים לא מכילה הרבה מהליקויים שקשורים למשל לתסמונות נורולוגיות. • סירבול בהגשת הטפסים לוועדה רפואית ואז שוב לביטוח לאומי. • אין הכרה בילדים שבשל ליקוי תקשורת או שכלי כושר התנועה שלהם מוגבל. 	<p>יש לעבור ועדה של משרד הבריאות. אם משרד הבריאות קובע מעל 60% נכות רפואית יש זכאות לגמלה. רשימת הליקויים נמצאת בטופס שיש להגיש למשרד הבריאות.</p>	<p>גמלת ניידות</p>	<p>ביטוח לאומי</p>
<ul style="list-style-type: none"> • אפשרות להגדלת רכב רק אם הילד שוקל מעל 15 ק"ג. יש קושי עם ילדים קטנים או ילדים עם בעיות גדילה. • אין מודעות לכך שילדים אפילפטיים זכאים לרכב בו ניתן להשכיב את הילד. 	<p>אם משרד הבריאות קובע מעל 60% נכות רפואית יש זכאות לקבלת ההטבה.</p>	<p>הלואה עומדת לרכישת רכב חדש</p>	<p>ביטוח לאומי</p>
<ul style="list-style-type: none"> • חוסר מודעות להטבה. • הורים תושבי קיבוץ או מושב שיתופי לא יכולים לממש את ההטבה. 	<p>כל מי שזכאי לגמלת ילד נכה.</p>	<p>הכפלת הכמות המוכרת בתעריף הנמוך לחודש. ההטבה ניתנת עבור צריכת מים ביתית, בבית בו מתגורר הילד.</p>	<p>תשלומי מים</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<p>זכאות לגמלת ילד נכה בגין בדיקות דם שלא ניתן לבצע בבית, אינה נכללת בין הטיפולים הרפואיים המזכים בהטבה.</p>	<p>זכאות אינה ניתנת לכל מי שמקבל גמלת ילד נכה, אלא רק לאלה המקבלים גמלת ילד נכה בשל תלות בעזרת הזולת או צורך בטיפול רפואי.</p>	<p>הורים לילד המקבל גמלת ילד נכה, יהיו זכאים להנחה בתשלום חשמל. ההנחה הניתנת מידי חודש היא בשיעור של 50% עבור צריכה של 400 קילוואט לשעה הראשונים בכל חודש בתעריף ביתי, בבתים המשמשים למגורים בלבד.</p>	<p>תשלומי חשמל</p>
<p>הורים לילד אשר משולמת עבורו גמלת ניידות אך לא גמלת ילד נכה, אינם נכללים בזכאים לקבלת ההנחה ויכולים להגיש בקשה להנחה ב"וועדת חריגים" ברשות המקומית.</p>	<p>הורים לילד עם צרכים מיוחדים אשר משולמת בעבורו גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי, זכאים ל 25% הנחה בארנונה עבור 100 מ"ר משטח הנכס.</p>	<p>תקנות משרד הפנים מחייבות את כל הרשויות המקומיות להפעיל "וועדת הנחות בארנונה. תפקיד הוועדה הוא לבחון את הזכאות של התושבים להנחות ולקבוע את ההנחה המדויקת על פי מצבו הספציפי של מבקש ההנחה.</p>	<p>הנחות בארנונה</p>
<ul style="list-style-type: none"> הנחה בתשלומי הטלפון ניתנת באחריות משרד הרווחה והשירותים החברתיים ללקוחות "בזק" בלבד. אין תשלום רטרואקטיבי על זכות זו להנחה בטלפון. קו הטלפון צריך להיות רשום על שם הילד הנכה, לבד או כתוספת לשם ההורים. 	<p>הורים לילדים המקבלים קצבת ילד נכה בשיעור של 100%, הורים לילדים כבדי ראייה/ עיוורים - בעלי תעודת עיוור והורים לילדים המקבלים טיפולי דיאליזה.</p>	<p>50% הנחה בדמי שימוש קבועים. הנחה במספר יחידות מנייה לחודש שווה ערך ל - 60 פעימות מונה בחודש. הורים לילדים עם תעודת עיוור זכאים להנחה השווה ל-300 פעימות מונה בחודש. 50% הנחה מדמי ההתקנה והעתקה של קו הטלפון.</p>	<p>תשלומי טלפון</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<ul style="list-style-type: none"> • זיכוי ממס הכנסה לאפוטרופוס שאינו הורה - במקרים בהם אח/אחות מונו כאפוטרופוס, הם יהיו זכאים לקבל נקודות זיכוי רק במקרה בו ההורים הלכו לעולמם או שיוכח שההורים אינם יכולים לטפל באדם עם הצרכים המיוחדים, ולא באופן אוטומטי מעצם האפוטרופוסות. • משפחות אומנה אינן זכאיות לשתי נקודות הזיכוי שמעניקה פקודת מס הכנסה להורים לילדים עם צרכים מיוחדים. 	<p>כל ילד הזכאי לגמלת ילד נכה אין משמעות לגובה הגמלה ואחוזי הנכות, לצורך מימוש זכות זו.</p> <p>כל ילד שעבר ועדת השמה ושובץ לחינוך המיוחד – אין חובת הוכחת לימוד בפועל בחינוך המיוחד, כבעבר, אלא רק הצגת פרוטוקול הוועדה והשיבוץ לחינוך המיוחד.</p>	<p>מס הכנסה מעניק שתי נקודות זיכוי להורים לילדים עם צרכים מיוחדים שמנוכה להם מס ממשכורתם. משמעות נקודות הזיכוי היא הפחתה מסכום המס. ערכה של נקודת זיכוי מתעדכן מדי פעם בהתאם לעליית המדד וליוקר המחיה.</p>	<p>נקודות זיכוי במס הכנסה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הליך ארוך ומסורבל. • התו בד"כ ניתן לתקופה מוגבלת. • יש לקיות בהן קשה לממש את ההטבה. • התו ניתן לילדים מגיל 3. 	<p>אדם שנקבעו לו לפחות 60% נכות רפואית ותנועתו ללא רכב עלולה לערער את מצב בריאותו. אדם המוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו. נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות. בעל תעודת עיוור של משרד הרווחה. הורים לילד נכה העומד בתנאי אחד הסעיפים הקודמים.</p>		<p>תו חניה ותשלום אגרת רישוי מופחתת לרכב- משרד הרישוי</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<ul style="list-style-type: none"> • חוסר מודעות של מקומות העבודה. • פחד של הורים מפיטורים. • הזכאות הינה רק לעובדים בעלי ותק של שנה אחת לפחות במקום העבודה. 	<p>כל הורה שהביא אישור למקום העבודה כי הוא הורה לאדם עם צרכים מיוחדים.</p>	<p>הורה לאדם עם מוגבלות זכאי לזקוף עד 18 ימי היעדרות בשנה על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו, לפי בחירתו, לצורך מתן סיוע אישי שמחייב היעדרות לאדם עם המוגבלות. בנוסף יכול העובד לזקוף לזכותו 18 ימים נוספים אם: בן זוגו הוא עובד שלא השתמש בזכותו זו. בן זוגו הוא עובד עצמאי שלא נעדר מעסקו בשל זכאותו זו. הורה יחיד אשר האדם עם המוגבלות נמצא בחזקתו הבלעדית.</p>	<p>הזכאות להיעדרות מהעבודה בשל מחלת ילד מיוחד</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הליך מאוד ארוך ומסורבל. • ההטבה תלויה בהכנסת ההורים. • אין מודעות לזכות. • אי אפשר לקבל את ההטבה בבניית בית חדש או במעבר דירה. 	<p>1. ילד שתנועתו ו/או תפקודו מוגבלים עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית ודירתו אינה מותאמת למגבלותיו.</p> <p>2. ילד עם נכות אשר חלה הרעה במצב בריאותו ועקב מגבלותיו, ישנה חובה להתאים את הדירה שבה הוא מתגורר או עתיד להתגורר.</p> <p>3. במקרה של החלפת מקום עבודה על-ידי משפחת הילד – הסיוע יינתן בתנאי שהוועדה משתכנעת, כי ישנו הכרח בשינוי מקום המגורים, וכי מקום המגורים החדש אינו עונה על צורכי הילד עם הנכות, עד כדי פגיעה ביכולת תפקודו היומיומי.</p>	<p>הורים לילדים אשר תנועתם ו/או תפקודם מוגבלים עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית, זכאים לסיוע לצורך מימון שינויים או שיפוצים פנימיים וחיצוניים בדירה, החיוניים לתפקוד ולניידות הילד בדירה ובדרכי הגישה אליה. מדובר בהרחבת פתחים ובהתאמתם לצורך מעבר עגלת נכים, שינוי במבנה השירותים הסניטאריים, משטחי גישה לנכים, מעקות לתמיכה ומעלונים. הזכאות נקבעת על ידי</p>	<p>התאמת תנאי דיור לאנשים עם מוגבלות בניידות - משרד הבריאות ומשרד השיכון</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

	<p>4. סיוע להתקנת מעלון בבית הילד – יינתן בתנאי שהילד התגורר בבית עוד לפני שהחל להתנהל בעזרת כסא גלגלים, כאשר המעלון מעניק פתרון בלעדי לבעיית הניידות שלו בבית זה.</p> <p>5. במקרה מיוחד שאינו נכלל בגדר הסעיפים המנויים לעיל, והוועדה החליטה בעניינו כי קיים צורך בסיוע על יסוד חוות דעת רפואית או שיקומית מנומקת.</p>	<p>וועדה בין-משרדית המשותפת למשרד הבריאות ולמשרד השיכון. הסיוע ניתן בנוסף לכל סיוע אחר שלו זכאי (אם בכלל) הילד הנכה על-פי תכניות סיוע אחרות של משרד הבינוי והשיכון.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> מהרבה פניות עולה כי יש קושי עצום למימוש הזכות, רוב הבנקים למשכנתאות כלל לא מכירים את ההטבה ולא מאפשרים מימושה. הזכאות תלויה בדרגת הנכות, בסוג הנכות ובנסיבות המקרה. גובה ההלוואה משתנה מאדם לאדם וכל מקרה נדון לגופו. 	<p>נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם. PDD, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/עייכות, התפתחותי, מחלות כרוניות, מערכתיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות.</p>	<p>חסרי דיור שהם הורים לילד נכה או חסר דיור שהוא אדם נכה, זכאים להלוואה מיוחדת לרכישת דירה.</p> <p>תנאים מזכים: לפחות 75% נכות יציבה או 80% מוגבלות בניידות. הזכאות תלויה בדרגת הנכות, בסוג הנכות ובנסיבות המקרה. גובה ההלוואה משתנה מאדם לאדם וכל מקרה נדון לגופו.</p>	<p>הטבות בדיור – משכנתאות - משרד השיכון</p>
<p>גם אם הילד מקבל 100% גמלת ילד נכה, הוא לא בהכרח זכאי ל 100% נכות בביטוח לאומי. לכן יש לקבל אישור על אחוזי נכות מביטוח לאומי ל 100% נכות רפואית לצמיתות. לכן נוצר מצב לפיו יש לקיים</p>	<p>נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, אוטיזם. PDD, אספרגר, מוגבלות שכלית התפתחותית/עייכות, התפתחותי, מחלות כרוניות, מערכתיות, נכויות רב תחומיות, תסמונות. הפרעות רגשיות/נפשיות, צרכים מיוחדים המוכרים כנכות</p>	<p>הנחה במס רכישה מיועדת להורים לילדים המקבלים גמלת נכות בשיעור מלא של 100% ובנוסף נקבעו להם אחוזי נכות במוסד לביטוח לאומי. משפחה שתוכר כזכאית, תשלם מס</p>	<p>הנחה במס רכישה של דירה</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<p>ועדה נוספת שעולה כסף ולא מיועדת כלל לילדים. היה ניסיון להמיר את אחוזי הגמלה לאחוזי נכות. ניסיון זה לא צלח.</p>	<p>(ההנחה ניתנת לזכאים לגמלת ילד נכה).</p>	<p>רכישה בשיעור של 0.5% במקום 4.5%.</p>	
		<p>בעלי קרנות המעוניינים למשוך כספים לפני מועד הפירעון זכאים לפטור ממס ובתנאי שהנכות התגלתה אחרי פתיחת הקופה.</p>	<p>פטור ממס על פיקדונות בקופת גמל</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הטיפולים הפרא-רפואיים הניתנים במעון באים במקום הטיפולים בקופות החולים. • פעוטות עם בעיות בריאותיות לעיתים לא מקבלים אישור של משרד הבריאות להשמה למעון יום שיקומי. • שעות הסייעת הניתנות במעון רגיל הן מעטות מאוד (עד כ 8 שעות שבועיות). 	<p>ילדים מגיל שנה עד שלוש העונה לקריטריונים הבאים: הילד מקבל גמלת ילד נכה מן הביטוח הלאומי. הילד אובחן ע"י ועדת אבחון של השירות לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה והשירותים החברתיים. גורם מוסמך מטעם משרד הבריאות, משרד הרווחה והשירותים החברתיים או מטעם המכון להתפתחות הילד קבע כי הילד זקוק למעון יום שיקומי.</p>	<p>פעוטות עד גיל 3 אינם נכללים בחוק החינוך המיוחד, עם זאת הורים המעוניינים לקבל סיוע ממשלתי בהשמת ילדם בגילאים אלה, יוכלו לקבל סיוע זה דרך משרד הרווחה באמצעות הלשכות לשירותים חברתיים. ילדים עם צרכים מיוחדים בגילאים אלו, יכולים להשתלב במעונות היום הרגילים (ויצ"ו/נעמת/אמונה) או במשפחתונים המוכרים על ידי משרד הרווחה, ולקבל סייעת אישית שתלווה אותם למספר שעות מידי יום. אפשרות נוספת העומדת בפני חלק מהילדים עם צרכים מיוחדים, הינה השמה במעון יום שיקומי.</p>	<p>חינוך: מעונות יום שיקומיים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • יש מחסור רב בסייעות. 		<p>כל פעוט זכאי על פי החוק להסעה ולליווי מבוגר בהסעה מביתו</p>	<p>חינוך – הסעות</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

		למען היום השיקומי וממנו חזרה לביתו.	למענות יום שיקומיים
<ul style="list-style-type: none"> • הוועדה אינה דנה במצבי בריאות כגון: עזרה ב-ADL- activity of daily living כגון: הלבשה, נידות, שימוש בשירותים לרבות החלפת חיתולים, השגחה כללית מהיפגעות או סיוע ותיווך לימודי. • ההרשמה היא מקוונת בלבד ונמשכת שלושה שבועות בשנה. • ילדים סוכרתיים לא מקבלים סיוע אחרי כיתה א. 		<p>תלמידים בחינוך הרגיל מגיל חוק חינוך חובה, הסובלים ממצבי בריאות מיוחדים והינם בעלי צרכים רפואיים נדרשים לסיוע לצורך מימוש חובתם ללמוד על פי חוק במסגרת החינוכית כתלמידים רגילים בני גילם.</p>	<p>סייעת רפואית לילד עם צרכים רפואיים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • בד"כ לא ניתנים שירותים פרא-רפואיים בבית הספר. • אין תכנית חופשה לילדים משולבים. • אין פתרון לילדים אלו לאחר שעות הלימודים ובחופשות. • אין הקצאת הסעות אוטומטית לילדים משולבים. • ההחלטה בדבר השילוב היא של 	<p>ילדים שעברו ועדת שילוב מוסדית.</p>	<p>חוק החינוך המיוחד מאפשר לילדים עם צרכים מיוחדים להשתלב במסגרת החינוך הרגיל בעזרת תוספת שעות הוראה, לימוד ושירותים מיוחדים.</p>	<p>שילב בחינוך הרגיל</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<p>ועדה ולא של הורי הילד.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • הועדה היא שקובעת את ההשמה מבלי להכיר את הילד. אין התחשבות בהורים כמומחים לילדיהם. • קביעת המסגרת הספציפית אליה ישובץ הילד נעשית ע"י ועדת שיבוץ, אליה לא מוזמנים ההורים. • יש מעט שעות טיפול פרא-רפואי. 		<p>ועדת ההשמה היא הפורום הקובע את זכאותו של ילד עם צרכים מיוחדים לחינוך מיוחד ואת השמתו במוסד לחינוך מיוחד.</p>	<p>השמה במסגרות לחינוך מיוחד</p>
<p>אין תקנות בנוגע להסעות ולכן ישנם המון תלונות על הסעות, בן היתר על מספר רב של ילדים בהסעה, משך זמן נסיעה ארוך, חוסר מומחיות של הסייעת ועוד.</p>	<p>תלמידים בגילאי 3-21 המשובצים לאחר ו. השמה בבתי"ס רשמיים, בתי"ס מוכרים שאינם רשמיים וגנים בחינוך המיוחד או בחינוך הרגיל – מעל 2 ק"מ. זכאים גם ילדים אשר הושמה להם השמה ללא קיום דיון בוועדה.</p>	<p>על פי החוק ילד עם מוגבלות, מגיל 3 עד 21, זכאי להסעה ממקום מגוריו, או ממקום סמוך למקום מגוריו, אל מוסד החינוך שאליו שובץ, ובחזרה, ע"פ הקריטריונים שלהלן. החוק מטיל את האחריות לארגון וביצוע ההסעות על הרשות המקומית.</p>	<p>זכאות להסעות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • יש המון תלונות על חברת קדימה מדע שזכתה במכרז להפעלת השירות. הרבה ילדים לא מקבלים מורים, לא מודעים לשירות, אין טיפולים פרא רפואיים, חש 		<p>חוק חינוך חנים לילדים חולים מטיל על הממשלה חובה לספק חינוך חנים לילדים מאושפזים ולילדים חולים. ילד חולה כהגדרתו בחוק הוא ילד שגילו מעל חמש שנים השוהה בבית פרק זמן העולה על 21</p>	<p>חינוך בזמן מחלה</p>

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

חוסר במורים של חינוך מיוחד.		ימים רצופים על-פי הוראת רופא, וכן ילד החולה במחלה מתמשכת.	
	לפנות לסניף קופת החולים הקרוב לאזור המגורים בכדי לוודא שהמבוטח רשום כזכאי לפטור. מי שטרם נרשם יסדיר זאת באמצעות הצגת האישור על קבלת הגמלה.	פטור מלא מתשלום עבור ביקור אצל רופא מקצועי, במכונים ובמרפאות חוץ. משפחה שהוצאותיה במהלך רבעון (שלושה חודשים בשנה) היו גבוהות מתקרת התשלומים תזכה בהפרש.	בריאות - פטור מתשלום עבור אגרת רופא מקצועי ואגרת ביקור במכונים ובמרפאות חוץ
ניתן רק על תרופות שבסל הבריאות. יש ילדים שנזקקים לתרופות שלא בסל ומשלמים אלפי שקלים בחודש.	מי שמוגדר בקופת החולים כחולה כרוני.	קופות החולים גובות מהמבוטח דמי השתתפות עצמית עבור רכישת תרופות וציוד מתכלה הכלולות בסל התרופות. עבור חולים כרוניים קיימת תקרת השתתפות עצמית, רבעונית או חצי שנתית בתשלום עבור רכישת תרופות. כלומר ישנו סכום מירבי אותו ניתן לגבות מחולה כרוני עבור תרופות (קבועות ואחרות) שהוא צורך במשך חודש. מעבר לסכום זה קופת החולים תספק לחולה תרופות ללא תשלום.	הנחות בדמי ההשתתפות עצמית ברכישת תרופות עבור חולים כרוניים
אחרי גיל 9 הטיפול לא ניתן יותר דרך המכון להתפתחות הילד ואז קשה מאוד לקבל טיפולים. לילדים לא סומטיים יש הגבלה משמעותית מאוד		חוק ביטוח בריאות ממלכתי קובע כי על המדינה לספק שירותי התפתחות הילד לילדים.	סל השירותים בהתפתחות הילד

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

על מספר הטיפולים ככל שהגיל עולה.			
	ילדים שהוגדרו סומטיים ע"י רופא נירולוג.	ילדים שהוגדרו בעלי נכות התפתחותית סומטית זכאים לטיפולים פרא-רפואיים עד גיל 18, בהתאם לצורך וללא הגבלה. עד גיל 9 יאובחנו ויטופלו במכון או יחידה להתפתחות הילד, המוכרים ע"י משרד הבריאות בלבד.	טיפולים פרא-רפואיים לילדים סומטיים
לא ברורה ההבחנה בין ילדים אוטיסטים לילדים עם יתר הלקויות. יש להסתכל על הצורך של הילד ולא על הלקות.		עבור ילדים המאובחנים בספקטרום האוטיסטי קיים סל שירותים ייעודי וייחודי מרגע האבחון ועד גיל 18 שנים. ילדים שאובחנו בספקטרום האוטיסטי, ושאינם משתתפים בתכנית הטיפול הבריאותי המקדם מטעם משרד הבריאות (במסגרת מעונות היום השיקומיים, גני התקשורת או מרכזים טיפוליים), זכאים, עד הגיעם לגיל 18 שנים, ל-3 שעות טיפול שבועיות במקצועות הבריאות, בהתאם לצורך, מתוך סל השירותים בהתפתחות הילד.	זכאות לשירותים התפתחותיים של ילדים בספקטרום האוטיסטי
ישנם ילדים שיכולים לקבל טיפולים דרך הקופה אבל הקופה עדיין בוחרת		קופות החולים משתתפות רק במימון ההרדמה לילדים להם	טיפולי שיניים לילדים.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

להפנות למרפאות מיוחדות למרות שאין צורך כזה.		אחת מהלקויות הבאות: שיתוק מוחין (CP), אוטיזם, מוגבלות שכלית התפתחותית, תסמונת דאון, מחלת AT, חולי נפש וחולי לב קשים.	
<ul style="list-style-type: none"> לכל מכשיר יש הליך מסורבל לבקשה. ישנן דרישות לא הגיוניות, למשל לצורך קבלת עמידון נדרש שהילד לא יוכל לעמוד בכוחות עצמו למרות שיש ילדים שעומדים לבד אבל מצבם הבריאותי מחייב עמידון. או למשל לצורך קבלת סדים צריך שהילד ילך אבל יש ילדים שזקוקים לסדים כדי להתחיל ללכת. 		חוק ביטוח בריאות קובע סל שירותי בריאות הכולל מכשירי שיקום וניידות במימון חלקי של משרד הבריאות באמצעות לשכות הבריאות האזוריות.	מימון מכשירי ניידות
מצריך ועדת אבחון.		צהרון – יום ארוך לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית ומעלה וילדים על הספקטרום האוטיסטי.	רווחה - מועדוניות שיקומיות
		השירות ניתן למתבגרים עם מוגבלות בני 15 שנים ומעלה, במטרה להקנות להם כישורי חיים, להוביל אותם לעצמאות תפקודית, לשפר את כישורי	רווחה - מרכזי נוער

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

		התקשורת ולאפשר התנסות תעסוקתית.	
<ul style="list-style-type: none"> רק לילדים על הספקטרום האוטיסטי. תלוי בתקציב 			רווחה – מטפחים לילדים ובני נוער
<ul style="list-style-type: none"> תלוי תקציבי רווחה. רוב האנשים לא מודעים להטבה. 		נופשון לילדים ובני נוער עם צרכים מיוחדים, בחיק משפחות מארחות	רווחה – נופשון הקלה
<ul style="list-style-type: none"> מספר מקומות מוגבל. תלוי תקציבי רווחה. רוב האנשים לא מודעים להטבה 		נופשוניים - מסגרת נופש במתכונת פנימייה בה מתקיימות פעילויות חינוכיות ופעילויות בילוי ונופש. הנופשון מאפשר לילדים ליהנות ממסגרת חברתית שיקומית ולהורים לצאת לחופשה או למלא כל צורך משפחתי אחר (משברים אישיים משפחתיים).	רווחה - נופשוניים
אין השתתפות של המדינה מעבר לגמלת ילד נכה.	<p>הילד נמצא במסגרת לימודים המתנה את הימצאותו במסגרת, בסיוע וליווי צמוד של מטפל לצורך מתן עזרה פיזית לילד.</p> <p>הילד זקוק לליווי והשגחה מתמדת במשך רוב שעות היום מפאת נכותו, והוא אינו יכול להשתתף במסגרת לימודית/טיפולית/צהרון. הילד זקוק לטיפול יומיומי צמוד במשך השעות בהן הוא נמצא בביתו, בשל נסיבות רפואיות</p>	הורים לילדים עם נכות קשה הזכאים לקצבת ילד נכה וזקוקים במידה רבה לסיוע בביצוע פעולות בסיסיות יום יומיות (כגון נידודות, שליטה על סוגרים, אכילה, רחצה, הלבשה וכדו') או הורים לילדים הזקוקים להשגחה צמודה, זכאים להגיש	קבלת היתר העסקה לעובד זר.

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

	מיוחדות. לפי סעיף זה נקבעת הזכאות למשפחות עם ילדים על רצף האוטיזם	בקשה להיתר העסקת עובד זר לטיפול בילד.	
--	---	---------------------------------------	--

חופשות במסגרות החינוכיות

במהלך החופש הגדול בחודשי הקיץ (יולי ואוגוסט) מופעלת תכנית חופשה במהלכה שוהים התלמידים במסגרת החינוכית.

תכנית זו מופעלת בבתי הספר וגני הילדים לחינוך מיוחד ובכיתות לחינוך מיוחד בבתי הספר הרגילים.

להלן מידע הנוגע לתכנית החופשה:

1. התאריכים בהם על המסגרת להפעיל תכנית חופשה במגזר היהודי.
2. התאריכים בהם על המסגרת להפעיל תכנית חופשה במגזרים הערבי והדרוזי.
3. פירוט המסגרות לפי סוג הלקות, וחודשי הפעלת התכנית הניתנים לכל לקות בבתי הספר וגני הילדים לחינוך מיוחד.
4. פירוט המסגרות לפי סוג הלקות, וחודשי הפעלת התכנית הניתנים לכל לקות בכיתות לחינוך מיוחד בבתי הספר הרגילים.
5. פירוט שעות החופשה בשלושה מודלים אפשריים.
6. הבהרה לגבי אוטיסטים.

טבלה 1 - התאריכים בהם על המסגרת להפעיל תכנית חופשה במגזר היהודי

<p>במסגרות החינוך המיוחד הכוללני</p> <p>מיום שישי, כ"ה בסיוון התשע"ו,</p> <p>עד יום ראשון, כ"ה בתמוז התשע"ו,</p> <p>1.7.2016-31.7.2016</p> <p>בכיתות החינוך המיוחד ללקויות בשכיחות נמוכה המשולבות בחינוך הרגיל*</p> <p>מיום שישי, כ"ה בסיוון התשע"ו,</p>	<p>חופשת יולי בגני הילדים ובבתי הספר היסודיים</p>
---	---

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

עד יום ראשון, כ"ה בתמוז התשע"ו, 1.7.2016-31.7.2016	
במסגרות החינוך המיוחד הכוללני ללקויות בשכיחות נמוכה* מיום שני, כ"ו בתמוז התשע"ו, עד יום שני, י"א באב התשע"ו, 1.8.2016-15.8.2016	חופשת אוגוסט בגני הילדים ובבתי הספר היסודיים
בכיתות החינוך המיוחד ללקויות בשכיחות נמוכה, המשולבות בחינוך הרגיל* מיום שני, כ"ו בתמוז התשע"ו, עד יום שני, י"א באב התשע"ו, 1.8.2016-15.8.2016	

טבלה 2 - לוח מועדי ההפעלה של תכניות החופשה במסגרות החינוך המיוחד במגזר הערבי ובמגזר הדרוזי

מועדי הפעלת תכניות החופשה במסגרות החינוך המיוחד הזכאיות	החופשה
במסגרות החינוך המיוחד הכוללני מיום שישי, כ"ה בסיוון התשע"ו, עד יום ראשון, כ"ה בתמוז התשע"ו, 1.7.2016-31.7.2016	חופשת יולי בגני הילדים ובבתי הספר היסודיים
בכיתות החינוך המיוחד ללקויות בשכיחות נמוכה, המשולבות בחינוך הרגיל*	

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

<p>מיום שישי, כ"ה בסיוון התשע"ו, עד יום ראשון, כ"ה בתמוז התשע"ו, 1.7.2016-31.7.2016</p>	
<p>במסגרות החינוך המיוחד הכוללני ללקויות בשכיחות נמוכה* מיום שני, כ"ו בתמוז התשע"ו, עד יום שני, י"א באב התשע"ו, 1.8.2016-15.8.2016</p>	<p>חופשת אוגוסט בגני הילדים ובבתי הספר היסודיים</p>
<p>בכיתות החינוך המיוחד ללקויות בשכיחות נמוכה, המשולבות בחינוך הרגיל* מיום שני, כ"ו בתמוז התשע"ו, עד יום שני, י"א באב התשע"ו, 1.8.2016-15.8.2016</p>	

טבלה 3 - פירוט המסגרות לפי סוג הלקות, וחודשי הפעלת התכנית הניתנים לכל לקות בבתי הספר וגני הילדים לחינוך מיוחד

חופשת קיץ בכל המגזרים		סוג הכיתה
מחצית אוגוסט	יולי	
כך*	כן	15 - בעלי פיגור בינוני רב-בעייתיים

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

24 - בעלי פיגור קשה / עמוק / סיעודיים	כן	כן*
26 - בעלי פיגור בינוני מורכב	כן	כן*
19 - משותקי מוחין ובעלי נכויות פיזיות קשות רב-בעייתיים	כן	כן*
21 - אוטיסטים	כן	כן*
28 - בעלי הפרעות נפשיות קשות	כן	כן*
11 - חירשים ולקויי שמיעה רב-בעייתיים	כן	לא
12 - עיוורים ולקויי ראייה רב-בעייתיים	כן	לא

13 - חולים בבתי חולים רגילים	כן	לא
16 - בעלי פיגור קל רב-בעייתיים	כן	לא
17 - בעלי הפרעות התנהגותיות קשות	כן	לא

• כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

קו מידע ומיצוי זכויות 1-700-501-601 | מרכז המלומות ותחביל החقوق | ארגון קשר, כישר | www.kesher.org.il

משרד ראשי - יד הרוצים 4 ירושלים, 93420 الفرع الرئيسي - يد جروتسيم 4, القدس 93420 02-6246390 contact@kesher.org.il	ירושלים והסביבה القدس والمحيط 02-6236116	חיפה והצפון تل أبيب والمركز 04-8596439	תל-אביב והמרכז تل أبيب والمركز 03-5282518	באר שבע והדרום تل أبيب والمركز 08-6289142
--	--	--	---	---

לא	כן	20 - לקויי למידה רב-בעייתיים
לא	כן	23 - בעלי משכל גבולי רב-בעייתיים
לא	כן	29 - מעוכבי התפתחות (בגנ"י)
לא	כן	30 - מעוכבי שפה (בגנ"י)

טבלה 4 - פירוט המשגרות לפי סוג הלקות, וחודשי הפעלת התכנית הניתנים לכל לקות בכיתות לחינוך מיוחד בבתי הספר הרגילים

חופשת קיץ בכל המגזרים		סוג הכיתה
מחצית אוגוסט	יולי	
כן	כן	15 - בעלי פיגור בינוני רב-בעייתיים
כן	כן	24 - בעלי פיגור קשה / עמוק / סיעודיים
כן	כן	19 - משותקי מוחין ובעלי נכויות פיזיות קשות רב-בעייתיים

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

21 - אוטיסטיים	כן	כן
11 - חירשים ולקויי שמיעה רב-בעייתיים	כן	לא
12 - עיוורים ולקויי ראייה רב-בעייתיים	כן	לא

טבלה 5 - פירוט שעות החופשה בשלושה מודלים אפשריים

בשבוע לימודים מלא בית-ספר או גן ילדים רשאי להחליט, בהתחשב בצורכי תלמידים ובתיאום עם הרשות המקומית, על אחד מהדגמים האלה:

דגם א'	6 ימי פעילות בשבוע: בימים א'-ה' מ-8 עד 12.45 וביום ו' עד 11.50
דגם ב'	5 ימי פעילות בשבוע: בימים א'-ה', 4 ימים מ-8 עד 13.35 ויום אחד מ-8 עד 12.45
דגם ג'	5 ימי פעילות בשבוע: בימים א'-ה', מ-8 עד 12.45 (בדגם זה אפשר לנצל את 4 השעות המתפנות מיום ו' לתגבור פעולות העשרה ("שעות רוחבי"))

הסדרי ההסעה של תלמידים המשתתפים בתכניות החופשה,

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

ובכלל זה הסדרי המימון של ההסעות ונוהלי הדיווח עליהן, יהיו על-פי ההסדרים והנהלים הקיימים במהלך שנת הלימודים הרגילה.

במוסדות שקיימות בהם הסעות מאורגנות של תלמידים יתאמו מנהלי המוסדות עם הרשות המקומית את מועדי ההסעה.

6. זכויות תלמידים עם אוטיזם במסגרות החינוך המיוחד של משרד החינוך

אורך שנת לימודים ויום הלימודים

בחוזרי מנכ"ל בנושא נקבע, כי יום הלימודים במסגרות החינוך המיוחד המיועדות לתלמידים עם אוטיזם יסתיים בשעה 16:45 ושנת הלימודים בגנים ובבתי הספר היסודיים תסתיים בתאריך ה-15/08. בעקבות הסכם שנחתם בין משרד החינוך למרכז השלטון המקומי, הלימודים בחופשות החגים, בהם פועל בית הספר, וחופשת הקיץ (חודש יולי ומחצית חודש אוגוסט), יופעלו משעות הצהריים באמצעות הרשויות המקומיות ועל אחריותן, במימונו המלא של משרד החינוך. יודגש, כי סיכום זה הובא בפני בית המשפט העליון וקבל תוקף של פסק דין, ומשכך חובה על משרד החינוך והרשויות המקומיות לעמוד בהתחייבות האמורה ולקיימה במלואה. ראוי לציין, כי ההסדר לתלמידי כיתות תקשורת בחטיבות הביניים ובבתי הספר התיכוניים, המסיימים את שנת הלימודים הרגילה בתאריך ה-20/06 בכל שנה, שונה והם לומדים בפועל עשרה ימים פחות מתלמידי בית הספר היסודי. בחוזר מנכ"ל נקבע, כי חטיבות הביניים והתיכונים יכולים לבחור באחד משני מסלולים: הראשון, להתחיל את תכנית הקיץ החל מיום 21/06 ולסיים ב-05/08, והשני להתחיל את התכנית בתחילת חודש יולי ולסיימה ב-15/08. יודגש, כי מועד התחלת תכנית הקיץ יתואם עם וועד ההורים ועם הרשות המקומית ויאושר על ידי המפקח על החינוך המיוחד.

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

ועדות ההשמה - נקודות חשובות עליהן יש לתת את הדעת:

- ישנם שלושה אנשים בלעדיהם לא יכולה להתקיים ועדה והם: יו"ר הועדה, פסיכולוג ונציג הפיקוח.
- ועדת ההשמה היא ועדה סטטוטורית שפועלה מוסדר ע"פ חוק ולכן יש להגיע לוועדה מוכנים. הועדה היא לא מקום להתיעצויות.
- הורה מקבל מהמוסד החינוכי בו לומד הילד את טופס ההגשה לוועדה. חשוב: ההורה צריך לחתום.
- החתימה היא העדות לכך שההורה קרא את הטופס אבל לא ערובה לכך שההורה מסכים עם האמור.
- בטופס יש עמוד בו ההורה יכול להוסיף את רשמיו.
- הורה יכול לדחות פעמיים את וועדת ההשמה או וועדת הערר (בעקרון חוזרי המנכ"ל מציגים אפשרות לדחיה אחת, אולם הפרקטיקה מלמדת כי ניתן לדחות פעמיים). יש לנמק את הדחיה. רצוי לבקש את הדחיה בכתב. יש לשים לב כי לעיתים הרשות תבקש לערוך את הועדה בתאריך המקורי ולכן תרמוז או "תפחיד" את ההורים שהשיבוץ יהיה מאוחר או שלא יהיה יותר מקום במוסד חינוכי מסוים. להפעלת הלחץ הזה אין שחר ולכן לא לתת לרשות להלחץ. כשההורים לא מוכנים - עדיף לדחות.
- יש לשים לב כי לעיתים ההורים בוחרים שלא להגיע לוועדת ההשמה או וועדת הערר ואז ניתן לנהל את הדיון בלעדיהם בתנאי שהם זומנו עפ"י הנהלים שנקבעו בהוראות. אעפ"כ, אם הורה מבקש לדחות את הדיון בוועדת הערר מסיבות מוצדקות, יש להיענות לבקשתו ובמידת הצורך לדרוש ממנו מסמך המאשר זאת. יש לוודא שלא יידחו דיונים בעניינו של תלמיד יותר מפעם אחת. לאחר דחיה אחת יקוים הדיון גם ללא נוכחות ההורים. בכל מקרה ההורים יכולים לשלוח לדיון מישהו מטעמם בצירוף יפוי כוח כתוב.
- חשוב שהורה יבקש את פרוטוקול הועדה וכן יוודא מי איש הקשר שלו.
- השיבוץ למסגרת קובע אפיון לקות. יש אפיון לקות ראשי ומשני. אפיון הלקות מופיע כמספר. מצ"ב טבלה המציינת מהם אפיוני הלקות השונים ומה המשמעות.
- הערעור לוועדה הוא תוך 21 יום מקבלת המכתב בדבר החלטת הועדה ולא 21 יום מיום שבו התקבלה ההחלטה. חשוב שההורה ירשום על גבי המכתב את התאריך בו המכתב התקבל בדואר.
- הורה או תלמיד רשאי להגיש בקשת ערר בכתב על החלטת ועדת השילוב המוסדית ועל רמת התפקוד שקבע הצוות הבין מקצועי אך לא על היקף התמיכה מתכנית השילוב. זהו עדכון לחוזר מנכ"ל.
- יש לשים לב כי ההורים לא מוזמנים לוועדת שיבוץ שמתרחשת אחרי ועדת ההשמה ולכן בוועדת ההשמה זה הזמן לומר איזה סוג מסגרת מעדיפים ההורים ואפילו לתת שם של מסגרת ולדאוג שבקשת ההורים תירשם בפרוטוקול.
- העברת תלמיד ממוסד של חינוך מיוחד לכיתה של החינוך הרגיל תתבצע ללא ועדת השמה. זאת אך ורק אם התקבלה הסכמתם של ההורים ושל הגורמים המקצועיים במסגרת החינוכית שבה התלמיד לומד. הורי התלמיד יוזמנו לדיון במוסד החינוכי. פרוטוקול הדיון, החתום על ידי מנהל המוסד החינוכי
- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.

וההורים, יועבר לאישור המפקח על החינוך המיוחד. המפקח על החינוך המיוחד יעדכן את המפקח הכולל ואת הרשות המקומית שבה התלמיד מתגורר. מובהר בזאת כי אין להתנות התניה כלשהי למעבר. המעבר מהמוסד של החינוך המיוחד למוסד של החינוך הרגיל יתבצע אך ורק בשנת הלימודים העוקבת. תלמיד זה ייחשב לתלמיד של החינוך הרגיל לכל דבר ועניין.

- אם ההורים חיים בנפרד, יש להזמין הן את ההורה שהילד נמצא במשמרתו והן את ההורה השני (אם כתובתו ידועה).
- ההורים רשאים להביא לדיון בוועדת ההשמה מומחים או אנשים אחרים מטעמם להשמיע את טיעוניהם.

חופשת פסח – בחינוך המיוחד

לצערנו הרב, ולמרות ישיבות מרובות של ארגוני ההורים עם משרד החינוך בניסיון למצוא פתרונות, טרם הוארכו ימי החופשה בחינוך המיוחד וכמו כן לא נמצא פתרון גורף לילדים המשולבים. נמשיך במאמצים למציאת פתרון לקראת החופש הגדול.

מצורפים הימים בהם מסגרות החינוך המיוחד מחויבות לספק תכנית חופשה:

החופשה מועדי הפעלת תכניות החופשה במסגרות החינוך המיוחד הזכאיות

טרם פסח מיום רביעי, ה' בניסן התשע"ו,

עד יום חמישי, י"ג בניסן התשע"ו,

13.4.2016-21.4.2016

אורך יום הלימודים מהשעה 8.00 בבוקר ועד 12.45.

- השעות לא כוללות צהרונים פרטיים או צהרונים של משרד הרווחה

- כל הזכויות שמורות לארגון קשר ואין לפרסם תוכן זה או להעתיקו ללא רשות מטעם ארגון קשר.